

Minister Rozwoju Regionalnego

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

Wytyczne

**w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na
środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub
regionalnych programów operacyjnych**

(ZATWIERDZAM)

Elżbieta Bieńkowska

Minister Rozwoju Regionalnego

Warszawa, 23 listopada 2007r.

SPIS TREŚCI

A. Podstawa prawna i zakres regulacji	3
B. Źródła prawa.....	3
C. Postępowanie OOŚ	6
D. „Dzielenie” projektów	14
E. Postępowanie transgraniczne.....	16
F. Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na gatunki lub siedliska chronione w ramach sieci obszarów NATURA 2000.....	17
G. Dokumentowanie postępowania OOŚ na potrzeby wniosku o dofinansowanie.....	21
Załącznik Ia - formularz do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ.....	25
Załącznik Ib – zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	29
Załącznik II - instrukcja wypełniania formularza do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ	30
Załącznik III - lista sprawdzająca poprawność wypełnienia formularza do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ.....	38

A. Podstawa prawna i zakres regulacji

1. Wytyczne zostały wydane na podstawie delegacji zawartej w art. 35 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹.
2. Zgodnie z rozporządzeniem Rady z dnia 11 lipca 2006 r. nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999:²
 - 1) działalność funduszy oraz operacje, które pomagają one sfinansować powinny być spójne z innymi politykami Wspólnoty oraz przestrzegać prawodawstwa Wspólnoty (preambuła – pkt. 22);
 - 2) Komisja Europejska oraz państwa członkowskie zapewniają zachowanie spójności pomocy z funduszy z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty oraz jej komplementarności z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi (art. 9 ust. 2);
 - 3) cele funduszy osiągnąć są w ramach zrównoważonego rozwoju oraz propagowania na poziomie Wspólnoty celu, jakim jest ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego określonego w art. 6 Traktatu (art. 17).
3. Celem Wytycznych jest ograniczenie ryzyka błędów w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (dalej: postępowanie OOS) mogących skutkować zagrożeniem dla przygotowania lub realizacji projektów współfinansowanych w ramach właściwych Programów Operacyjnych. W szczególności, Wytyczne mają na celu:
 - 1) pomoc dla beneficjentów w zakresie kluczowych elementów postępowania OOS i przygotowania dokumentacji środowiskowej wymaganej wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu;
 - 2) zapewnienie jednolitości procedur dla właściwych instytucji w systemie wdrażania Programów Operacyjnych weryfikujących prawidłowość przeprowadzenia postępowania OOS dla projektu ubiegającego się o przyznanie dofinansowania;
 - 3) przedstawienie wykładni Ministra Rozwoju Regionalnego odnośnie stosowania przepisów w zakresie postępowania OOS celem zapewnienia wskazówek dla jednolitego stosowania prawa przez właściwe organy administracji.

B. Źródła prawa

4. Zgodnie z prawem wspólnotowym oraz krajowym, postępowanie OOS stanowi istotny element procesu inwestycyjnego. W szczególności, kwestie te regulują następujące akty prawa wspólnotowego i krajowego:
 - 1) dyrektywa Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. nr 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne³ (dalej: dyrektywa OOS),
 - 2) dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory⁴ (dalej: dyrektywa Siedliskowa),

¹ Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.,

² Dz. Urz. UE L 210 z 31.7.2006,

³ Dz. Urz. UE L 175 z 5.7.1985, z późn. zm.; nowelizacja dyrektywy OOS z 26 maja 2003 r. wprowadza postanowienia Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,

- 3) dyrektywa Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. nr 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa⁵ (dalej: dyrektywa Ptasia),
- 4) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶ (dalej: UPoś),
- 5) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁷ (dalej UoP),
- 6) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,⁸
- 7) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,⁹
- 8) ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,¹⁰
- 9) ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,¹¹
- 10) ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym,¹²
- 11) ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych¹³,,
- 12) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁴ (dalej: Kpa),
- 13) rozporządzenie Rady Ministrów dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko¹⁵ (dalej: rozporządzenie OOŚ),
5. Wytyczne uwzględniają stan prawny po wejściu w życie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.¹⁶

Zgodność przedsięwzięcia z wymogami prawa wspólnotowego w zakresie OOŚ

6. W związku z finansowaniem przedsięwzięć ze środków pochodzących z budżetu Wspólnoty Europejskiej (WE) i uprawnieniami kontrolnymi Komisji Europejskiej w zakresie realizacji projektów należy zapewnić przeprowadzenie postępowania OOŚ uwzględniając zasadę pierwszeństwa prawa wspólnotowego¹⁷ oraz obowiązek prowspólnotowej wykładni przepisów prawa krajowego¹⁸. W szczególności należy zapewnić, że zostały uwzględnione wszystkie elementy OOŚ wymagane przez dyrektywę OOŚ, dyrektywę Siedliskową i dyrektywę Ptasią, zgodnie z wykładnią ustaloną przez właściwe orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS), w szczególności:
 - 1) czy została przeprowadzona procedura tzw. „screeningu” przez właściwe organy administracji publicznej,

⁴ Dz. Urz. UE L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.,

⁵ Dz. Urz. UE L 103 z 25.4.1979, z późn. zm.,

⁶ Tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.,

⁷ Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.,

⁸ Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.,

⁹ Tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.,

¹⁰ Tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.,

¹¹ Tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.,

¹² Tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.,

¹³ Dz. U. Nr 80, poz. 721, z późn. zm.,

¹⁴ Tekst jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.,

¹⁵ Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.,

¹⁶ Dz. U. Nr 88, poz. 587,

¹⁷ Por. orzeczenie ETS C-106/77 Simmenthal SpA,

¹⁸ Por. orzeczenie ETS C-14/83 von Colson i Kamman.

- 2) czy treść raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (dalej: raport OOŚ) odpowiada wymogom określonym w art. 5 ust. 3 dyrektywy OOŚ, o ile raport OOŚ był wymagany,
- 3) czy planowane przedsięwzięcie zostało skonsultowane z właściwymi organami administracji publicznej – art. 6 ust. 1 dyrektywy OOŚ,
- 4) czy konsultacje ze społeczeństwem zostały przeprowadzone zgodnie z art. 6 ust. 2-6 dyrektywy OOŚ, o ile były one wymagane,
- 5) czy przeprowadzono postępowanie OOŚ w kontekście transgranicznym, o ile było ono wymagane – art. 7 dyrektywy OOŚ,
- 6) wskazanie przez organ wydający decyzję w sprawie przedsięwzięcia, w jaki sposób uwagi i informacje, o których mowa w ppkt 3 i 4 zgromadzone w toku postępowania zostały uwzględnione przy wydawaniu tej decyzji, bądź informacja o braku uwag lub wniosków – art. 8 i 9 dyrektywy OOŚ,
- 7) wskazanie, czy przedsięwzięcie może oddziaływać znacząco na gatunki i siedliska chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 i czy w związku z możliwością znaczącego oddziaływania zostało przeprowadzone stosowne postępowanie zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 dyrektywy Siedliskowej.

Zagrożenia wynikające z nieprawidłowego przeprowadzenia postępowania OOŚ

7. Prawidłowe i rzetelne przygotowanie raportu OOŚ (o ile jest on wymagany), a następnie prawidłowe przeprowadzenie postępowania OOŚ przez właściwy organ ma na celu zminimalizowanie zagrożeń w realizacji projektu wynikających z możliwości:
 - 1) zaskarżenia decyzji przez strony postępowania i opóźnienia przygotowania projektu,
 - 2) niedoszacowania kosztów, które beneficjent będzie musiał ponieść w związku z wdrażaniem rozwiązań minimalizujących lub kompensujących oddziaływanie projektu na środowisko,
 - 3) zakwalifikowaniu niezidentyfikowanego w postępowaniu OOŚ negatywnego oddziaływania jako szkody w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie¹⁹,
 - 4) odrzuceniem przez Komisję Europejską (KE) wniosku o dofinansowanie dla „dużego” projektu w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 1083/2006,
 - 5) odmową przyznania dofinansowania przez właściwą instytucję albo wstrzymaniem finansowania projektu i obowiązkiem zwrotu środków.
8. W celu zminimalizowania powyższych ryzyk wskazanych w pkt 7 Wytycznych, zaleca się beneficjentom:
 - 1) rzetelne przygotowanie danych wstępnych o planowanym przedsięwzięciu, zgodnie z art. 49 ust. 3 UPOś, które są składane razem z wnioskiem o wydanie decyzji, dla przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu OOŚ jest fakultatywne (przedsięwzięcia z grupy II),
 - 2) dla przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu OOŚ jest obligatoryjne (przedsięwzięcia z grupy I), występowanie, w miarę potrzeby²⁰, z zapytaniem o zakres raportu w trybie art. 49 ust. 1 UPOś, w szczególności tam, gdzie realizacja

¹⁹ Dz. U. Nr 75, poz. 493,

²⁰ Uwaga! W przypadku możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego wniesienie takiego zapytania jest obligatoryjne.

przedsięwzięcia może wiązać się ze znaczącym oddziaływaniem na obszary Natura 2000²¹,

- 3) w przypadku, gdy raport OOŚ jest wymagany, sporządzenie go w sposób wyczerpujący, w oparciu o rzetelne dane, zgodnie ze wszystkimi wymogami prawa krajowego i wspólnotowego oraz wytycznymi i innymi dokumentami opracowanymi przez właściwe instytucje krajowe, a w przypadku braku takich danych, przeprowadzenie badań mających na celu dostarczenie potrzebnych danych,
- 4) wykorzystywanie wszelkich uprawnień strony jakie przysługują im na podstawie UPoś oraz Kpa w celu zapewnienia odzwierciedlenia wszystkich wymaganych prawem elementów w decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

C. Postępowanie OOŚ

Podział przedsięwzięć do sporządzenia raportu OOŚ

9. Zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy OOŚ, dla przedsięwzięć określonych w jej Aneksie I przeprowadzenie postępowania OOŚ jest obligatoryjne.

Odpowiednikiem przedmiotowego przepisu w prawie polskim jest art. 51 ust. 1 pkt 1 UPoś. Szczegółowa lista przedsięwzięć podlegających z mocy prawa obowiązki sporządzenia raportu została określona w §2 rozporządzenia OOŚ.

Są to tzw. **przedsięwzięcia z grupy I**.

10. Zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy OOŚ, w stosunku do przedsięwzięć określonych w jej Aneksie II, należy, za pomocą indywidualnego badania lub progów ustalonych przez Państwo Członkowskie określić, czy przedsięwzięcie podlega ocenie oddziaływania na środowisko.

Polskie przepisy ustanawiają w tym zakresie surowsze wymogi od wspólnotowych i zgodnie z nimi postępowanie OOŚ jest przeprowadzane dla każdego przedsięwzięcia z tej grupy. Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 2 UPoś przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą, choć nie muszą, wymagać sporządzenia raportu OOŚ.

W tym celu właściwy organ administracji publicznej (w procesie tzw. „*screeningu*”) powinien, po zasięgnięciu opinii właściwego organu ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej, dokonać oceny i w razie konieczności stwierdzić obowiązek sporządzenia raportu OOŚ wraz z określeniem jego zakresu (tzw. „*scoping*”) (art. 51 ust. 2 UPoś).

Powyższej oceny organ dokonuje na podstawie informacji o planowanym przedsięwzięciu dołączonych do wniosku, których zakres określa art. 49 ust. 3 UPoś, oraz w oparciu o kryteria określone w §5 (z uwzględnieniem §4) rozporządzenia OOŚ.

Są to tzw. **przedsięwzięcia z grupy II**.

11. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadza się również dla **III grupy przedsięwzięć**, do których zaliczone są inwestycje mogące znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000, nie będące przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko wymienionymi w rozporządzeniu OOŚ (art. 46 ust. 1 pkt 2 UPoś), a wymagającymi uzyskania jednej z decyzji

²¹ Obszary wyznaczone na podstawie dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej w celu ochrony siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt

określonych w art. 46 ust. 4 UPoś lub dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 46 ust. 4a UPoś.

12. Zakres raportu OOS, który beneficjenci muszą (przedsięwzięcia z grupy I) bądź mogą (przedsięwzięcia z grupy II) przedstawić organowi, został określony w art. 52 UPoś, który transponuje do ustawodawstwa polskiego wymagania określone w art. 5 ust. 3 oraz Aneksie IV dyrektywy OOS.
13. W celu prawidłowego przeprowadzenia postępowania OOS zaleca się stosowanie instrukcji zawartych w wytycznych wspólnotowych odnoszących się do kwestii *screeningu*, *scopingu* oraz treści raportu OOS²².

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach

14. Zgodnie z art. 46 ust. 1 UPoś, realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko (wymienionego w rozporządzeniu OOS) lub inwestycji mogącej znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, nie będącej przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko (tj. nie wymienionym w rozporządzeniu OOS), jest dopuszczalna wyłącznie po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zwanej dalej „**decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach**”. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, które dla tego samego przedsięwzięcia przeprowadza się jednokrotnie.
15. Przyjęta w polskim prawie konstrukcja w zakresie postępowania OOS umożliwia inwestorom przeprowadzenie postępowania OOS na dogodnym dla nich etapie realizacji przedsięwzięcia, jednakże w każdym razie przed uzyskaniem jednej z decyzji bądź dokonaniem zgłoszenia wskazanych w pkt 16 Wytycznych.
16. Beneficjenci będą zobowiązani do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem:
 - 1) decyzji o warunkach zabudowy dla przedsięwzięcia polegającego na zalesianiu,
 - 2) decyzji: o pozwoleniu na budowę obiektu budowlanego, o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz o pozwoleniu na wzniesienie robót budowlanych,
 - 3) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopaliny, na wydobywanie kopaliny ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - 4) decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny,
 - 5) pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych,
 - 6) decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych,
 - 7) decyzji: uzgadniającej warunki rekultywacji oraz w sprawie rekultywacji i zagospodarowania – w przypadku planowanego przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony,
 - 8) decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady,

²² *Guidance on EIA: Screening, June 2001, Guidance on EIA: Scoping, June 2001, Guidance on EIA: EIS Review, June 2001.* Dokumenty są dostępne pod adresem: <http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-support.htm>

- 9) decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi krajowej,
 - 10) decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej,
- a także przed
- 11) dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części (art. 46 ust 4a UPoś).

Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach można złożyć również przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji lub zgłoszenia, o których mowa w ppkt 1-11 (art. 46b ust. 3 UPoś).

17. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć do wniosku o wydanie ww. decyzji lub zgłoszenia. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest ważna przez **cztery lata** – w tym terminie powinien zostać złożony wniosek o wydanie decyzji wymienionych w pkt 16 ppkt 1-10 powyżej lub zgłoszenie, o którym mowa w pkt 16 ppkt 11. Jeśli realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – termin ten może zostać **wydłużony o dwa lata**.

Udział społeczeństwa

18. Przepisy UPoś przewidują następujące możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu OoŚ:
 - 1) w ramach konsultacji społecznych – każdy, bez względu na swoje cele i miejsce działania, ma prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu prowadzonym z udziałem społeczeństwa (art. 31 UPoś);
 - 2) na prawach strony – udział na prawach strony mają te organizacje ekologiczne, które złożyły uwagi lub wnioski w ramach konsultacji społecznych oraz które uzasadnią chęć udziału miejscem swojego działania (art. 33 UPoś).

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach a inne decyzje wydawane w procesie inwestycyjnym

19. Zgodnie z art. 56 ust. 9 UPoś, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzje lub przyjmujący zgłoszenie, o których mowa w pkt 16 Wytycznych. W obecnym stanie prawnym nie ma konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed decyzją ustalającą warunki zabudowy (wyjątek: przedsięwzięcie polegające na zalesianiu; patrz: pkt 16 ppkt 1 Wytycznych) lub decyzją ustalającą lokalizację inwestycji celu publicznego (wyjątek: dla autostrad, dróg krajowych, linii kolejowych; patrz: pkt 16 ppkt 8-10 Wytycznych).
20. Jednakże biorąc pod uwagę, że zarówno decyzja o warunkach zabudowy, lokalizacyjna, jak i decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający pozwolenie na budowę, obie decyzje nie mogą być ze sobą sprzeczne. Z jednej strony, biorąc pod uwagę fakt, że w ramach postępowania OoŚ organ przeprowadza analizę wariantów przedsięwzięcia, należy przyjąć, że jego lokalizacja (warunki zabudowy) nie może być przesądzona.
Z drugiej strony, biorąc pod uwagę, że decyzja o warunkach zabudowy stanowi alternatywny wobec miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sposób lokalizacji przedsięwzięcia, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi być, co do zasady, zgodna z planem, przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko powinno mieć miejsce po ustaleniu warunków zabudowy. Nie ma przeszkód prawnych, by wydanie obu decyzji było procedowane równocześnie. Niezależnie od relacji obu ww. decyzji, z przepisów UPoś wynika, że

decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi być dołączana do wniosku o wydanie pozwolenia na budowę.

21. Wcześniejsze ustalenie lokalizacji inwestycji – bądź to w planie zagospodarowania przestrzennego, bądź to w decyzji o warunkach zabudowy, nie może być interpretowane jako dowód „braku alternatywnych rozwiązań” co do jej lokalizacji na etapie przeprowadzania analizy wariantów.
W takiej sytuacji beneficjent, który wystąpi o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po uzyskaniu lokalizacji inwestycji, nie badając już wszystkich rozsądnych alternatyw lokalizacyjnych, ryzykuje odmowę wydania takiej decyzji, w szczególności, gdy przedsięwzięcie może mieć negatywny wpływ na obszar Natura 2000.
22. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana dla drogi krajowej nie musi być zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został on uchwalony (art. 56 ust. 1a UPOś).
23. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna zawierać wymagania dotyczące ochrony środowiska, konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym (art. 56 ust. 2 pkt 3 UPOś). Ustalenia te nie mogą być oderwane od dokumentacji sporządzanej na etapie pozwolenia na budowę – w tym zakresie powinny zawierać możliwie najbardziej szczegółowe rozwiązania techniczne ograniczające oddziaływanie na środowisko.

Organy właściwe

24. Organami właściwymi do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są (art. 46a ust. 7 UPOś):

- 1) **województwo** – dla przedsięwzięć, należących do **grupy I**, takich jak:
 - a) drogi,
 - b) linie kolejowe,
 - c) napowietrzne linie elektroenergetyczne,
 - d) instalacje do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazów,
 - e) sztuczne zbiorniki wodne.

oraz dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko realizowanych na:

- f) terenach zamkniętych (także w części),
- g) obszarach morskich.

W przypadku przedsięwzięcia realizowanego w części na terenie zamkniętym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wojewoda dla całego przedsięwzięcia (46a ust. 9 UPOś).

Dla przedsięwzięć liniowych (wymienionych wyżej w lit. a-d) oraz dla przedsięwzięcia z grupy I polegającego na przebudowie drogi decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się dla całego przedsięwzięcia realizowanego w granicach jednego województwa (art. 46 ust. 1a UPOś).

- 2) **wójt, burmistrz, prezydent miasta** – dla pozostałych przedsięwzięć (także, gdy beneficjentem jest gmina, którą reprezentuje).

Jeżeli przedsięwzięcie wykracza poza obszar jednej gminy, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje organ, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to

przedsięwzięcie – w porozumieniu z pozostałymi zainteresowanymi organami (art. 46a ust. 8 UPOś).

Przebieg postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

25. Postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się **na wniosek** podmiotu podejmującego się realizacji przedsięwzięcia (beneficjenta). Do wniosku należy dołączyć (art. 46a ust. 4 UPOś):

- 1) poświadczoną przez właściwy organ **kopię mapy ewidencyjnej** obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, wraz z terenem działek sąsiednich.

W przypadku przedsięwzięć wymagających koncesji, o których mowa w pkt 16 ppkt 3 Wytucznych, prowadzonych w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej - zamiast ww. mapy, **mapę sytuacyjno-wysokościową** sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wnioski, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;

- 2) dla projektów z **tzw. grupy I**:

Raport OOS - należy złożyć w trzech egzemplarzach oraz w formie elektronicznej.

Zapytanie o zakres raportu

Przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zaleca się beneficjentom występowanie, w razie potrzeby, do organu właściwego do wydania decyzji z zapytaniem o określenie zakresu raportu (*ang. scoping*) w trybie art. 49 ust. 1 UPOś, w szczególności w przypadku możliwości znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000.

Wystąpienie z zapytaniem o zakres raportu OOS dla przedsięwzięć grupy I jest obligatoryjne jeżeli przedsięwzięcie może transgranicznie oddziaływać na środowisko (art. 49 ust. 1a UPOś).

Do zapytania należy dołączyć informacje o planowanym przedsięwzięciu, zawierające w szczególności dane dotyczące (art. 49 ust. 3 UPOś):

- a) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia,
- b) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowego sposobu ich wykorzystania i pokrycia szatą roślinną,
- c) rodzaju technologii,
- d) ewentualnych wariantów przedsięwzięcia,
- e) przewidywanej ilości wykorzystywanej wody i innych wykorzystywanych surowców, materiałów, paliw oraz energii,
- f) rozwiązań chroniących środowisko,
- g) rodzajów i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko,
- h) możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- i) obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania na środowisko.

W razie wystąpienia z zapytaniem o zakres raportu, właściwy organ wydaje **postanowienie ustalające zakres raportu**. Na postanowienie przysługuje stronom zażalenie. Postanowienie wydaje się po zasięgnięciu opinii:

- a) wojewody (od 1 stycznia 2008 r. marszałka województwa) oraz państwowego wojewódzkiego (granicznego) inspektora sanitarnego,
- b) w przypadku dróg oraz linii kolejowych - ministra właściwego do spraw środowiska oraz państwowego wojewódzkiego (granicznego) inspektora sanitarnego.

W przypadku przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich postanowienie ustalające zakres raportu jest wydawane po zasięgnięciu opinii dyrektora urzędu morskiego.

Wskazane opinie powinny zostać wydane w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o ich wydanie, natomiast postanowienie ustalające zakres raportu powinno zostać wydane w terminie 30 dni od dnia otrzymania zapytania o jego zakres. Wymienione opinie powinny być sporządzone w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

3) dla projektów z **tzw. grupy II i III**:

Informacje wstępne określone w art. 49 ust. 3 UPOś (jak w ppkt 2 lit. a-i powyżej), złożone w trzech egzemplarzach oraz w formie elektronicznej.

Ww. informacje wstępne są dla organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podstawą do wydania (w procesie *screeningu*) **postanowienia**:

- a) stwierdzającego obowiązek sporządzenia raportu OOS i określającego jego zakres lub
- b) stwierdzającego brak obowiązku sporządzenia raportu OOS.

Na ww. postanowienia przysługuje stronom zażalenie.

Przed wydaniem jednego z ww. postanowień dla projektów z grupy II organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zobowiązany uzyskać **opinie**:

- a) starosty,
- b) państwowego powiatowego (granicznego) inspektora sanitarnego,
- c) dyrektora urzędu morskiego w przypadku przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich.

Jeżeli realizacja projektu z grupy II może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zamiast opinii starosty jest zobowiązany uzyskać opinię **wojewody**.

Przed wydaniem jednego z ww. postanowień dla projektów z grupy III organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zobowiązany uzyskać **opinie**:

- a) wojewody
- b) dyrektora urzędu morskiego w przypadku przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich.

Wskazane opinie powinny zostać wydane się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o ich wydanie, natomiast postanowienie o obowiązku lub braku obowiązku sporządzenia raportu OOS powinno zostać wydane w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania OOS. Wymienione opinie powinny być sporządzone w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

- 4) w przypadku:
 - a) dróg (oprócz dróg krajowych),
 - b) linii kolejowych,
 - c) napowietrznych linii elektroenergetycznych,
 - d) instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu,
 - e) sztucznych zbiorników wodnych,
 z tzw. grupy I oraz przedsięwzięć realizowanych na:
 - f) terenach zamkniętych,
 - g) terenach morskich
 - **wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, jeżeli plan ten został uchwalony.

Uzgodnienia z właściwymi organami

26. Organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po uzgodnieniu z właściwymi organami (art. 48 ust. 2 UPoś w zw. z art. 106 Kpa).

Organami uzgadniającymi wydanie decyzji są:

- 1) dla przedsięwzięć z tzw. I grupy
 - a) wojewoda (od 1 stycznia 2008 r. marszałek województwa) oraz
 - b) państwowy wojewódzki (graniczny) inspektor sanitarny,
- 2) dla przedsięwzięć z tzw. II grupy
 - a) starosta oraz
 - b) państwowy powiatowy (graniczny) inspektor sanitarny,
- 3) dla przedsięwzięć drogowych i kolejowych należących do tzw. I grupy
 - a) minister właściwy do spraw środowiska oraz
 - b) państwowy wojewódzki (graniczny) inspektor sanitarny.
- 4) dla przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikają z tej ochrony:
 - a) będących przedsięwzięciami z I lub II grupy
 - wojewoda, a na obszarach morskich - dyrektor urzędu morskigo, oraz
 - odpowiednio – państwowy wojewódzki (graniczny) inspektor sanitarny (I grupa) lub państwowy powiatowy (graniczny) inspektor sanitarny (II grupa),
 - b) będących przedsięwzięciami należącymi do tzw. III grupy (art. 51 ust. 1 pkt 3 UPoś)
 - wojewoda, a na obszarach morskich - dyrektor urzędu morskigo.
- 5) w przypadku przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich decyzja środowiskowych uwarunkowaniach jest uzgadniana z dyrektorem urzędu morskigo.

Dla niektórych przedsięwzięć z grupy II (wymienionych w art. 46 ust. 4 pkt 3-7) oraz przedsięwzięć z grupy III właściwy organ wydając opinię o braku potrzeby sporządzenia raportu OOS jednocześnie uzgadnia warunki ich realizacji.

Uzgodnień dokonuje się w terminie 60 dni od dnia otrzymania kompletu dokumentów (wnioski o wydanie decyzji środowiskowej, raport OOS albo informacje, o których

mowa w art. 49 ust. 3 UPoś oraz wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został uchwalony). Dotrzymanie powyższego terminu nie jest obowiązkowe dla przedsięwzięcia dotyczącego drogi krajowej (art. 48 ust. 5 UPoś).

27. Wymogu uzgodnienia lub opiniowania przez organ ochrony środowiska nie stosuje się, jeżeli organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie jest jednocześnie organem uzgadniającym lub opiniującym (art. 383 ust. 1 UPoś).
28. Wydanie decyzji bez uzyskania wymaganych prawem stanowisk innych organów jest przesłanką do:
 - 1) wniesienia odwołania od decyzji przez strony postępowania,
 - 2) stwierdzenia nieważności decyzji na podstawie 156 §1 pkt 7 Kpa w związku z art. 11 UPoś. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wszczyna się z urzędu lub na żądanie strony.

Zalecenia związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE

29. Zaleca się beneficjentom umieszczenie we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach opisu przedsięwzięcia, informacji, że będzie ono współfinansowane ze środków pochodzących z budżetu WE w ramach właściwego Programu Operacyjnego.
30. Ze względu na określone ramy czasowe przeznaczone na przygotowanie i realizację projektów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu WE oraz ryzyka związane z procesem inwestycyjnym, niezwykle istotne jest, by właściwe organy administracji publicznej prowadziły postępowanie OOS wnikliwie i szybko (art. 12 § 1 Kpa).

Załatwienie całej sprawy, jak również poszczególnych czynności administracyjnych, powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki (art. 35 §1 Kpa). W szczególności, bez zbędnej zwłoki właściwy organ powinien wystąpić do wnioskodawcy o uzupełnienie dokumentacji we wskazanym zakresie.

Uwzględniając specyfikę ocen oddziaływania na środowisko można postępowania OOS zakwalifikować jako sprawy szczególnie skomplikowane, co oznacza konieczność ich załatwienia nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (art. 35 § 3 Kpa), nie wliczając terminów określonych na uzyskanie stanowisk odpowiednich organów administracji.
31. Zgodnie z wymogami dyrektywy OOS, właściwe organy powinny zwracać szczególną uwagę na jakość uzasadnienia motywów danego rozstrzygnięcia i obowiązek organu odniesienia się do wszelkich aspektów zgromadzonego w sprawie materiału.

Sytuacja, w której organy opiniujące konieczność sporządzenia raportu OOS zajmują sprzeczne stanowiska, natomiast organ wydający postanowienie nie odnosi się do tego faktu w uzasadnieniu, lub gdy brakuje w uzasadnieniu do decyzji informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, stanowi naruszenie przepisów postępowania administracyjnego.

W uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie należy się odwoływać do zapisów innych dokumentów, czy powoływać na ogólną zgodność z przepisami prawa. Prawidłowa forma decyzji wymaga konkretnych zapisów posługujących się wskaźnikami, parametrami, opisami fizycznych warunków realizacji przedsięwzięcia.

Naruszenie powyższych wymogów może stanowić niebezpieczeństwo zakwestionowania wyników postępowania OOS przez inne strony, właściwe instytucje krajowe lub Komisję Europejską i w związku z tym zagrożenia dla realizacji

projektu lub obowiązku zwrotu kwot wydatkowanych niezgodnie z prawem ochrony środowiska.

32. Zaleca się beneficjentom zwracanie szczególnej uwagi na przebieg postępowania administracyjnego i domaganie się, aby w uzasadnieniu podjętej decyzji było zawarte odniesienie do wszystkich uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, a także ustosunkowanie się do wszystkich stanowisk organów zaangażowanych w postępowaniu. W celu realizacji przez właściwe organy administracji publicznej wskazanych obowiązków, beneficjenci mogą powoływać się na następujące przepisy prawa:
- 1) art. 9 zd. 1 Kpa stanowiący, że organy administracji publicznej są zobowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego;
 - 2) art. 107 § 3 Kpa stanowiący, iż uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, natomiast uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa;
 - 3) art. 56 ust. 7 i 8 UPoś, zgodnie z którymi uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kpa, powinno zawierać informacje o sposobie wykorzystania uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa oraz informacje dotyczące konieczności wykonania analizy porealizacyjnej.

D. „Dzielenie” projektów

33. Prawidłowo przeprowadzone postępowanie OOŚ powinno wykazać **całościowy wpływ przedsięwzięcia inwestycyjnego na środowisko**. W przypadku przedsięwzięć powiązanych technologicznie niedopuszczalne jest zatem „dzielenie” ich na części i sporządzanie cząstkowych raportów OOŚ dla poszczególnych elementów przedsięwzięcia, które znajdują się na obszarze właściwości jednego organu administracji właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
34. W kontekście pkt 33 Wytucznych należy wskazać na postanowienia następujących przepisów prawa polskiego:
- 1) art. 46 ust. 2a UPoś - *„Przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty”;*
 - 2) art. 33 ust. 1 ustawy Prawo budowlane - *„Pozwolenie na budowę dotyczy całego zamierzenia budowlanego. W przypadku zamierzenia budowlanego obejmującego więcej niż jeden obiekt, pozwolenie na budowę może, na wniosek inwestora, dotyczyć wybranych obiektów lub zespołu obiektów, mogących samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem. Jeżeli pozwolenie na budowę dotyczy wybranych obiektów lub zespołu obiektów, inwestor jest obowiązany przedstawić projekt zagospodarowania działki lub terenu, o którym mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1, dla całego zamierzenia budowlanego.”;*
 - 3) art. 144 ust. 1 UPoś - *„Eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska”;*
 - 4) §4 rozporządzenia OOŚ - *„Parametry tego samego rodzaju, charakteryzujące skalę przedsięwzięcia i odnoszące się do przedsięwzięć tego samego rodzaju położonych na terenie jednego zakładu lub obiektu, istniejących i planowanych, sumuje się”.*
35. Ze względu na skalę projektów infrastrukturalnych, w przeważającej większości przypadków, beneficjent będzie zobowiązany uzyskać więcej niż jedną decyzję o

pozwoleniu na budowę dla poszczególnych elementów projektu ubiegającego się o dofinansowanie. Taki przypadek może wystąpić jeśli:

- 1) wydanie pozwolenia na budowę leży w gestii kilku organów administracji ze względu na ich właściwość miejscową, lub
- 2) w przypadku zamierzenia budowlanego obejmującego więcej niż jeden obiekt, pozwolenie na budowę dotyczy wybranych obiektów lub zespołu obiektów, mogących samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem.

36. Na podstawie przepisów wskazanych w pkt 34 Wytycznych należy przyjąć, iż niektóre działania (elementy) realizowane w ramach danego projektu (zamierzenia budowlanego) współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, dla których beneficjent zobowiązany jest uzyskać oddzielne decyzje o pozwoleniu na budowę, mogą być powiązane technologicznie. Może zaistnieć sytuacja, że nie wszystkie elementy projektu wymagać będą postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Postępowanie OOS dotyczy będzie tylko tych elementów projektu, które zaliczają się do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszar Natura 2000, i które wymagają wydania określonych decyzji. W raporcie OOS przygotowywanym dla niektórych elementów projektu ubiegającego się o dofinansowanie, powinna znaleźć się informacja, że dane przedsięwzięcie stanowi element większego projektu, wraz z krótką charakterystyką tego projektu (opisując również te elementy, które nie wymagały przeprowadzenia procedury OOS).

37. Jeśli beneficjent realizuje projekt należący do grupy I, to będzie musiał uzyskać jedną bądź kilka decyzji środowiskowych, w zależności od rodzaju przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku gdy:

- 1) przedsięwzięcia będą ze sobą powiązane technologicznie i będą planowane na terenie właściwości jednego organu (np. wójta) - możliwe jest uzyskanie jednej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) przedsięwzięcia będą od siebie niezależne (np. *oczyszczalnia ścieków i składowisko odpadów*) - należy uzyskać oddzielne decyzje środowiskowe ponieważ zgodnie z UPOś postępowanie OOS zakończone decyzją środowiskową dotyczy jednego, konkretnego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) jedno przedsięwzięcie należy do grupy I (zawsze wymagany raport OOS), a inne przedsięwzięcie, nie powiązane technologicznie należy do grupy II (raport OOS na podstawie postanowienia organu) - postępowanie OOS musi być prowadzone oddzielnie, tym samym zostaną wydane oddzielne decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.

38. W celu dokonania całościowej oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko, występując z wnioskiem o wydanie poszczególnych decyzji beneficjent powinien przekazywać raport OOS składający się z:

- 1) części ogólnej, w której została dokonana analiza łącznego wpływu wszystkich elementów tego projektu na środowisko uwzględniająca ich wzajemne oddziaływanie – ta część będzie niezmiennym wstępem do raportów przygotowywanych na potrzeby elementów projektu wymagających przeprowadzenia postępowania OOS;
- 2) części zawierających właściwe raporty OOS sporządzane przed wydaniem decyzji dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, stanowiących elementy projektu ubiegającego się o dofinansowanie.

39. Jeśli beneficjent realizuje przedsięwzięcie należące do grupy II, występując z wnioskiem o wydanie poszczególnych decyzji załącza informacje wstępne o planowanym przedsięwzięciu (art. 49 ust. 3 UPoś) uzupełnione o informacje o całym projekcie (przygotowane w sposób analogiczny jak w pkt 38 Wytucznych). Na podstawie informacji wstępnych organ właściwy do wydania decyzji, po zasięgnięciu opinii organu ochrony środowiska oraz organu inspekcji sanitarnej, wydaje postanowienie czy raport OOS ma zostać sporządzony, a jeśli tak, to w jakim zakresie. Również w przypadku przedsięwzięć z grupy II mają zastosowanie wskazówki przedstawione powyżej w pkt 38 Wytucznych.
40. W przypadku kiedy zostały już wydane decyzje, które ze względu na ówczesny stan prawny nie uwzględniają przepisów przytoczonych w pkt 34 Wytucznych, beneficjent powinien złożyć **wniosek o uchylenie** wcześniejszej decyzji o pozwoleniu na budowę w trybie art. 155 Kpa, w związku z interesem wnioskodawcy, uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, a następnie nową decyzję o pozwoleniu na budowę.

Zmiana decyzji o pozwoleniu na budowę na podstawie ustawy Prawo budowlane

41. Możliwość zmiany ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę została określona w art. 36a ustawy Prawo budowlane. Jeżeli beneficjent zamierza realizować przedsięwzięcie w sposób istotnie odstępujący od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę - wówczas powinien wnioskować o zmianę decyzji w trybie art. 36a Prawa budowlanego. Jeżeli pierwotna decyzja obarczona była brakami w zakresie postępowania OOS, umożliwi mu to wypełnienie wszystkich wymogów w tym zakresie poprzez uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w postępowaniu z udziałem społeczeństwa) przed uzyskaniem nowej decyzji o pozwoleniu na budowę. Przesłanka „istotności odstąpienia” jest pozostawiona uznaniu organu administracji, w granicach określonych w art. 36a ust. 5 ustawy Prawo budowlane. Oznacza to, iż nieistotne odstąpienia nie mogą dotyczyć spraw wymienionych w tym przepisie (jest to katalog zamknięty), przy czym art. 46 ust. 4d UPoś wyłącza z zakresu wyjątków określonych w art. 36a ust. 5 punkty 2 i 5. Do takiego postępowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 32-35 ustawy Prawo budowlane. Powyższe dotyczy legalnie dokonywanych istotnych odstępstw. Samowolne dokonywanie odstępstw w trakcie budowy, bez zmiany pozwolenia na budowę, skutkuje wszczęciem procedury określonej w art. 51 ustawy Prawo budowlane.

Jeżeli w projekcie budowlanym mają zostać wprowadzone jedynie zmiany nieistotne, wówczas organ nie będzie miał podstaw do wydania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę, a co za tym idzie, nie będzie możliwości uzupełnienia wymogów wspólnotowych dotyczących postępowania OOS.

E. Postępowanie transgraniczne

42. W przypadku gdyby realizacja planowanego przedsięwzięcia mogłaby oddziaływać na terytorium innego państwa, zgodnie z art. 7 dyrektywy OOS i 58 UPoś, Państwo Członkowskie ma obowiązek przeprowadzenia postępowania transgranicznego.
43. Jednym z elementów informacji o planowanym przedsięwzięciu, które inwestor (beneficjent) jest zobowiązany przedstawić organowi administracji publicznej w celu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, są dane dotyczące możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko (art. 49 ust. 3 pkt 8

UPoś)²³. Dla projektów należących do grupy I mogących transgranicznie oddziaływać na środowisko należy obligatoryjnie wystąpić z zapytaniem o zakres raportu OOS (art. 49 ust. 1a UPoś).

44. W przypadku gdy organ prowadzący postępowanie OOS stwierdzi możliwość znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, wydaje postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w tym zakresie. W postanowieniu organ ustala:
- 1) zakres dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia tego postępowania oraz
 - 2) obowiązek sporządzenia tej dokumentacji przez wnioskodawcę w języku państwa, na terytorium którego może oddziaływać przedsięwzięcie.
- Na postanowienie służy stronom zażalenie.

Przez dokumentację, o której mowa powyżej, rozumie się informacje zawierające dane, o których mowa w art. 49 ust. 3 UPoś oraz tę część raportu OOS o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, która umożliwi państwu, na terytorium którego planowane przedsięwzięcie może oddziaływać, ocenę możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie organ administracji niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz przekazuje mu wyżej wskazaną dokumentację.

45. Po dostarczeniu przez inwestora (beneficjenta) wymaganej dokumentacji zostaje ona przekazana przez właściwe organy państwu, na którego terytorium planowane przedsięwzięcie może oddziaływać, a organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zobowiązany do rozpatrzenia uwag złożonych przez państwo uczestniczące w postępowaniu OOS oraz wyników konsultacji. Szczegółowa procedura postępowania transgranicznego została uregulowana w art. 58-70 UPoś.

F. Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na gatunki lub siedliska chronione w ramach sieci obszarów NATURA 2000

Zakres listy obszarów Natura 2000

46. Elementem oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko może być wynikająca z art. 6 ust. 3 dyrektywy Siedliskowej ocena, czy dane przedsięwzięcie może mieć wpływ na obszary Natura 2000. W przeważającej większości przypadków, dokonanie takiej oceny może być elementem ogólnego postępowania OOS (art. 46 ust. 1 pkt 1 UPoś). W niektórych jednakże przypadkach (w sytuacji, gdy przedsięwzięcie nie należy ani do grupy I ani grupy II) zgodnie z dyspozycją ww. dyrektywy, może być wymagane przeprowadzenie oddzielnego postępowania w sprawie oceny wpływu projektu na obszary sieci Natura 2000 (art. 46 ust. 1 pkt 2 UPoś).
47. W odniesieniu do przedsięwzięć finansowanych ze środków WE, po negocjacjach z Komisją Europejską Polska umieściła w każdym z Programów Operacyjnych na lata 2007-2013 następującą klauzulę:

„Projekty współfinansowane w ramach programu operacyjnego będą w pełni zgodne z postanowieniami dyrektywy OOS, siedliskowej i ptasiej. W fazie wyboru projektów zostaną zastosowane odpowiednie kryteria kwalifikacyjne celem zagwarantowania, że projekty spełniają wymagania nakreślone przez powyżej wymienione dyrektywy. Współfinansowanie projektów, które negatywnie oddziałują na potencjalne obszary

²³ Por. pkt 25 ppkt 2 lit. h Wytucznych

Natura 2000 (tzn. te obszary, które w opinii Komisji Europejskiej powinny zostać wyznaczone do 1 maja 2004 roku, ale nie zostały wyznaczone przez Polskę), nie będzie dozwolone.”

48. W świetle ww. klauzuli, Komisja Europejska stoi na stanowisku, że ocena w sprawie wpływu danego przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 powinna dotyczyć nie tylko listy oficjalnej, przekazanej przez stronę polską w 2004 r. do Komisji Europejskiej (zawierającej zarówno projektowane obszary siedliskowe, jak i obszary ptasie wyznaczone przez Rząd RP) ale również obszarów z tzw. „listy cieni” (*shadow list*) o zasięgu zgłoszonym przez organizacje ekologiczne do KE przed 1 maja 2004 r.²⁴, chyba, że wyłączenie tych obszarów z listy oficjalnej może być uzasadnione w świetle celów dyrektywy Ptasiej.
49. Obszary z tzw. *shadow list*, zgodnie z przyjętym przez KE stanowiskiem, potwierdzonym orzeczeniami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, są objęte ochroną zgodnie z tzw. „zasadą ostrożności” (*precautionary principle*) wynikającą z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską²⁵. W związku z tym:
- 1) nie można podjąć żadnych działań mających negatywny wpływ na obszary ptasie z takiej nieoficjalnej listy²⁶,
 - 2) należy przyjąć, że w odniesieniu do obszarów siedliskowych z listy cieni konieczne byłoby przeprowadzenie oceny, o której mowa w 6 ust. 3 dyrektywy Siedliskowej.²⁷

Postępowanie w zakresie oceny wpływu przedsięwzięcia na obszar sieci Natura 2000

50. Wyznaczenie obszarów siedliskowych chronionych w ramach sieci Natura 2000 następuje, po uzgodnieniu z Komisją Europejską, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska (art. 26 i 27 UoP). Obecnie nie została jeszcze uzgodniona z Komisją Europejską ostateczna lista obszarów siedliskowych Natura 2000 w Polsce.
51. Obszary ptasie zostały wyznaczone w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*.²⁸,
52. Zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (art. 33 ust. 1 UoP). Przepis ten odnosi się do wszystkich obszarów wyznaczonych oraz projektowanych, objętych listą oficjalną. UoP przewiduje w art. 34 możliwość realizacji, pod pewnymi warunkami, przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000.
53. Planowane przedsięwzięcie, który może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, podlega postępowaniu OOS w trybie określonym w UPOś i wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dotyczy to przedsięwzięć:
- 1) mogących znacząco oddziaływać na środowisko należących do **grupy I** lub **grupy II**, (określonych w art. 51 ust. 1 pkt 1 i 2 UPOś),

²⁴ Oznacza to, że obszary zgłoszone jako „shadow list” po tej dacie nie są objęte klauzulą, o której mowa w pkt 47. W celu ułatwienia inwestorom identyfikacji położenia obszarów Natura 2000, Ministerstwo Środowiska umieściło na stronach internetowych MŚ listy potencjalnych obszarów sieci Natura 2000 w Polsce: http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl/dokumenty/Shadow_List_PL_3.12.pdf.

²⁵ Por. orzeczenia ETS w sprawach: C-178/84 Reinheitsgebot, C-127/02 Waddenvereniging i Vogelbeschermingsvereniging, C-6/04 KE v. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, oraz C-239/04 Castro Verde

²⁶ Por wyrok ETS w sprawie C-374/98 Basses Corbieres

²⁷ Por. orzeczenia ETS w sprawach: C-355/90 Santoña Marshes oraz C-371/98 First Corporate Shipping

²⁸ Dz. U. Nr 229, poz. 2313, ze zm.

2) wszystkich innych inwestycji, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszarów Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, jeśli ich realizacja może znacząco oddziaływać na ten obszar - tzw. **grupa III** (art. 51 ust. 1 pkt 3 UPoś).

54. W ramach oceny oddziaływania na obszary Natura 2000:

1) w przypadku przedsięwzięć z I grupy lub II grupy, dla których stwierdzono obowiązek sporządzenia raportu OOŚ elementy raportu określone w art. 52 ust. 1 pkt 4-7 UPoś powinny uwzględniać przewidywane oddziaływanie analizowanych wariantów w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Jeśli w raporcie OOŚ takich informacji nie będzie, organ prowadzący postępowanie OOŚ, powinien wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia raportu OOŚ o informacje dotyczące oddziaływania na stan obszaru Natura 2000;

2) w przypadku przedsięwzięć z tzw. III grupy, jeżeli organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w pkt 16 Wytycznych, stwierdzi, że planowane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie jest ono bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony, wyda postanowienie o zawieszeniu postępowania do czasu uzyskania przez beneficjenta decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 46b ust. 1 UPoś).

W sytuacji, gdy organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia, o którym mowa w pkt 16 Wytycznych, stwierdzi, że planowane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie jest ono związane bezpośrednio z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony, wydaje postanowienie o konieczności uzyskania przez zgłaszającego decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 46b ust. 1a UPoś).

W takim przypadku zakres raportu OOŚ powinien być ograniczony do określenia oddziaływania przedsięwzięcia w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (art. 51 ust. 2a UPoś).

55. Jeżeli na terenie, na którym realizowane jest przedsięwzięcie, dla którego została wydana jedna z decyzji lub dokonano zgłoszenia, o którym mowa w pkt 16 Wytycznych, został wyznaczony obszar Natura 2000, beneficjent powinien złożyć, w terminie 6 miesięcy od dnia wyznaczenia tego obszaru, wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 46 ust. 4f UPoś).

56. W przypadku przedsięwzięcia, które może mieć negatywny wpływ na obszar Natura 2000 decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może zostać wydana tylko w przypadku spełnienia łącznie następujących przesłanek (art. 34 ust. 1 w zw. z art. 35a UoP):

- 1) za realizacją przedsięwzięcia przemawiają konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym,
- 2) dla przedsięwzięcia nie ma rozwiązań alternatywnych,
- 3) zapewnione zostało wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Właściwy organ wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zobowiązuje wnioskodawcę do wykonania kompensacji przyrodniczej ustalając jej zakres, miejsce, termin i sposób wykonania, a następnie nadzorując jej realizację. Koszty wykonania kompensacji ponosi wnioskodawca (beneficjent).

W celu dokonywania prawidłowej wykładni przesłanek określonych w niniejszym punkcie Wytycznych zaleca się wykorzystywanie wyjaśnień zawartych w odpowiednich wytycznych wspólnotowych.²⁹

57. W przypadku, gdy na obszarze Natura 2000 występuje siedlisko lub gatunek o znaczeniu priorytetowym³⁰, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może zostać wydana jeżeli zostały spełnione łącznie przesłanki, o których mowa w pkt 56 Wytycznych oraz wyłącznie w celu (art. 34 ust. 2 UoP):

- 1) ochrony zdrowia i życia ludzi;
- 2) zapewnienia bezpieczeństwa publicznego;
- 3) uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;
- 4) wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej. W tym przypadku właściwy organ zwraca się do ministra właściwego do spraw środowiska o wystąpienie z wnioskiem do Komisji Europejskiej o wydanie przedmiotowej opinii, którą należy traktować jako wiążącą³¹.

58. Jeżeli działania na obszarze Natura 2000 – istniejącym, projektowanym lub potencjalnym (spełniającym kryteria dyrektywy Siedliskowej), zostały podjęte bez zezwolenia lub bez przeprowadzenia postępowania OOS – wojewoda (dyrektor urzędu morskiego) nakazuje ich natychmiastowe wstrzymanie i podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu danego obszaru, jego części lub chronionych na nim gatunków (art. 37 UoP).

Ustalenie granic obszarów Natura 2000

59. W związku z brakiem ostatecznej listy obszarów Natura 2000 istotnym problemem przy przeprowadzaniu procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na te obszary może być brak dokładnych opisów granic według działek ewidencyjnych tych obszarów, w wyniku czego gminy nie są w stanie nanieść granic obszarów do planów zagospodarowania przestrzennego. W konsekwencji trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy dane przedsięwzięcie może oddziaływać na obszar sieci Natura 2000.

60. Do czasu opracowania planów ochrony obszarów Natura 2000, w których znajdują się szczegółowe opisy granic, w przypadku wątpliwości związanych z przebiegiem granicy obszaru Natura 2000 oraz dokładnym ustaleniem wpływu inwestycji na ten obszar, beneficjent bądź potencjalny beneficjent powinien zwrócić się o wyjaśnienie do wojewody, który na podstawie posiadanych informacji pomoże ustalić, czy inwestycja będzie mogła znacząco oddziaływać na gatunki i siedliska chronione na obszarze Natura 2000.

Należy podkreślić, że potencjalny bezpośredni lub pośredni wpływ realizacji projektu przedsięwzięcia na stan obszaru Natura 2000 – nie dotyczy wyłącznie tych zamierzeń inwestycyjnych, które znajdują się w granicach obszaru Natura 2000, ale również znajdujących się poza tym obszarem, ale mogących na niego oddziaływać. Służby wojewody powinny być w posiadaniu materiałów w większych skalach, różnego

²⁹ *Assessment of Plans and Project significantly affecting Natura 2000 sites (November 2001): Methodological guidance on the provisions of Article 6 (3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC; Guidance document on the Article 6 (4) (January 2007): Clarification of the concepts of: alternative solutions, imperative reasons of overriding public interest, compensatory measures, overall coherence, Opinion of the Commission* oraz *Managing Natura 2000 sites: the provisions of Article 6 of the Habitats Directive 92/43/EEC*. Dokumenty są dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm

³⁰ Gatunki o znaczeniu priorytetowym z punktu widzenia prawa wspólnotowego są określone w Aneksie II do dyrektywy Siedliskowej (zaznaczone gwiazdką).

³¹ Wzór formularza w tym zakresie znajduje się w Aneksie IV do wytycznych „*Managing Natura...*” (zob. przypis 28.)

rodzaju inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych oraz innych dokumentacji – które razem z obecnymi opracowaniami kartograficznymi przekazanymi do Komisji Europejskiej i posiadaną wiedzą oraz wynikami postępowania w sprawie OOS pozwolą ustalić, czy dane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na stan obszaru sieci Natura 2000.

61. Dla przedsięwzięć drogowych i kolejowych z grupy I jednym z elementów raportu OOS są mapy w skali 1:10000 lub większej (art. 52 ust. 1 pkt 10a lit. a tiret pierwsze UPoś). Jednakże, zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 18 maja 2005 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska i niektórych innych ustaw, do czasu ustanowienia w trybie UoP planu ochrony dla obszaru Natura 2000, do raportu OOS należy dołączyć ww. mapy w skali, w jakiej są one dostępne.

G. Dokumentowanie postępowania OOS na potrzeby wniosku o dofinansowanie

62. Beneficjenci są zobowiązani do dołączenia do wniosku o dofinansowanie dla projektu inwestycyjnego wymagającego przeprowadzenia postępowania OOS³² (*załącznik Ia* oraz *Ib* Wytycznych) wymaganej dokumentacji z postępowania OOS. Dokumenty powinny być przekazywane w postaci kserokopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez osoby (organy) uprawnione do reprezentowania danej jednostki organizacyjnej.
63. Dokumentacja OOS powinna zostać przekazana wraz z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach i obejmuje:

1) Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Beneficjenci są zobowiązani dostarczyć streszczenie w języku niespecjalistycznym (nietechnicznym) informacji zawartych w raporcie OOS. Streszczenie stanowi jeden z obligatoryjnych elementów raportu OOS (art. 52 ust. 1 pkt 14 UPoś w zw. z art. 52 ust 1a UPoś).

Wymagane jest streszczenie będące częścią materiału dowodowego w postępowaniu OOS, tzn. takie, które podlegało konsultacjom społecznym i które jest elementem raportu OOS dołączanego do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W żadnym wypadku nie może to być streszczenie opracowane we własnym zakresie przez beneficjenta, które nie podlegało ocenie organów administracji i konsultacjom społecznym.

Zalecane jest, aby takie streszczenie obejmowało podsumowanie każdego rozdziału raportu OOS i odpowiadało każdemu elementowi raportu OOS zgodnie z art. 52 UPoś, a w szczególności powinno zawierać:

- a) opis projektu obejmujący informacje o jego lokalizacji, projekcie technicznym oraz wielkości,
- b) opis przewidzianych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie i, jeżeli to możliwe, kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- c) dane niezbędne dla określenia i oceny głównych efektów (bezpośrednich i pośrednich) prawdopodobnego oddziaływania projektu na środowisko i następujące jego elementy:
 - ludzi, faunę i florę (łącznie z obszarami szczególnie wrażliwymi, które mogą zostać objęte ochroną z mocy dyrektyw Ptasiej lub Siedliskowej);
 - powierzchnię ziemi, wody, powietrze, klimat i krajobraz;

³² Należącego do I, II lub III grupy, o których mowa w pkt 9-11 Wytycznych.

- dobra materialne i dobra kultury;
 - wzajemne oddziaływanie między elementami określonymi w pierwszym, drugim i trzecim myślniku;
- d) opis przeanalizowanych głównych rozwiązań alternatywnych i wskazanie uzasadnienia dla wybranego rozwiązania, biorąc pod uwagę jego wpływ na środowisko;
- e) oraz wszelkie inne informacje, które mogą wynikać z któregokolwiek z zobowiązań wynikających z aneksu IV dyrektywy OOS.

Dla przedsięwzięć polegających na przebudowie drogi oraz dla dróg, dla których została już wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji, o której mowa w art. 46 ust. 4 pkt 8 i 9 UPOś, nie przeprowadza się analizy wariantów w zakresie ich lokalizacji (art. 52 ust. 1d UPOś).

W przypadku, gdy uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub streszczenie w języku niespecjalistycznym budzą wątpliwości odnośnie rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwe instytucje weryfikujące dokumentację środowiskową powinny występować do beneficjenta o dostarczenie całego raportu OOS.

2) Wyniki konsultacji z właściwymi organami administracji publicznej

- a) Stanowiska właściwych organów w przedmiocie uzgodnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000) – dotyczy wszystkich przedsięwzięć

W zależności od kategorii przedsięwzięcia, należy dołączyć stanowiska organów w przedmiocie uzgodnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazanych w pkt 26 Wytucznych. Stanowiska ww. organów powinno mieć formę postanowienia, na które służy stronie zażalenie (art. 106 Kpa).

- b) Postanowienie w przedmiocie obowiązku sporządzenia raportu (i ustalenia jego zakresu) lub jego braku (z uwzględnieniem obszarów Natura 2000) wraz z opiniami właściwych organów - dotyczy projektów z grupy II oraz grupy III (które mogą znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000, a nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko).

Należy załączyć postanowienie oraz opinie właściwych organów, o których mowa w pkt 25 ppkt 3 Wytucznych.

W przypadku wydania przez właściwy organ postanowienia o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOS, niezwykle istotne jest, by zawierało ono odpowiednie uzasadnienie, które w szczególności wskazywać będzie, że przy uwzględnieniu kryteriów określonych w § 5 rozporządzenia OOS (uwzględniając wymogi określone w aneksie III do dyrektywy OOS), cechy przedsięwzięcia takie jak:

- jego rodzaj i charakterystyka,
 - jego usytuowanie,
 - rodzaj i skala możliwego oddziaływania na środowisko,
- nie wskazują, aby konieczne było sporządzenie raportu OOS.

Jeżeli rozstrzygnięcie zawarte w postanowieniu o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOS było sprzeczne z opinią wyrażoną przez jeden z organów opiniujących (lub oba organy), a w szczególności gdyby organy te zalecały sporządzenie raportu OOS, a organ prowadzący postępowanie mimo to

nie nałożył na wnioskodawcę obowiązku w tym zakresie, uzasadnienie postanowienia musi zawierać jeszcze mocniejsze i bardziej przekonujące argumenty.

- c) W przypadku zapytania o zakres raportu – postanowienie wraz z opiniami właściwych organów – patrz pkt 25 ppkt 2 Wytucznych;
- d) W przypadku postępowania transgranicznego – postanowienie, o którym mowa w pkt 44 Wytucznych.
Jeżeli postępowanie transgraniczne nie było przeprowadzone - we wniosku o wydanie decyzji należy zamieścić wzmiankę o tym, że przedsięwzięcie - ze względu na swój charakter i położenie - nie będzie powodowało oddziaływania transgranicznego.

3) Wyniki konsultacji społecznych

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 1 i 2 UPOś, przewidziane są następujące formy udziału społeczeństwa:

- a) składanie uwag i wniosków (w terminie 21 dni i w miejscu wskazanym przez organ prowadzący postępowanie OOS) – w każdym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa;
- b) przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa – fakultatywnie.

Wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa powinny zostać przedstawione w uzasadnieniu do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 56 ust. 8 UPOś).

Właściwie sformułowane uzasadnienie powinno zawierać następujące informacje:

- o podaniu do publicznej wiadomości (ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie organu właściwego w sprawie oraz poprzez obwieszczenie w pobliżu miejsca planowanego przedsięwzięcia, a w sytuacji, gdy siedziba właściwego organu mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot ogłoszenia – także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot ogłoszenia) informacji o umieszczeniu danych o wniosku i raporcie OOS w publicznie dostępnym wykazie danych i sposobie ich umieszczenia,
- o możliwości zapoznania się z ww. dokumentacją w siedzibie organu prowadzącego postępowanie (należy podać jego nazwę)
- o okresie, jaki był przewidziany na składanie uwag i wniosków, z podaniem daty początkowej i końcowej (UPOś przewiduje 21-dniowy termin),
- o ewentualnym wpłynięciu w przewidzianym terminie uwag i wniosków. Jeżeli wpłynęły, należy wszystkie dokładnie wymienić (można w grupach, gdy większa ilość wniosków dotyczyła jednego zagadnienia); jeżeli żadne uwagi nie zostały zgłoszone, to należy wskazać na ten fakt,
- o sposobie rozpatrzenia przez organ zgłoszonych uwag i wniosków tj. które z nich uwzględnił i w jakim zakresie, a których nie uwzględnił i dlaczego. Każdy rodzaj rozstrzygnięcia dotyczącego uwag i wniosków należy umotywować.

W przypadku, gdy przeprowadzono rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa, jej przebieg powinien być udokumentowany w formie protokołu z rozprawy. W celu ograniczenia potencjalnych konfliktów społecznych, zaleca się właściwym organom przeprowadzenie rozprawy administracyjnej w każdym przypadku dla przedsięwzięć, które ze względu na swoją skalę lub charakter oddziaływania mogą powodować uzasadnione obawy zainteresowanej społeczności.

Tereny zamknięte

W odniesieniu do przedsięwzięć dotyczących linii kolejowych możliwość przeprowadzenia konsultacji społecznych na terenach zamkniętych została wyłączona jedynie w stosunku do przedsięwzięć, o których informacjom przyznano klauzulę tajności (art. 37 UPoś).

W stosunku do pozostałych terenów stosuje się ogólne przepisy dotyczące udziału społeczeństwa (art. 31-36 UPoś).

Załączniki do Wytycznych i ich stosowanie

64. W celu zapewnienia właściwego wypełnienia ww. załączników i oceny przedłożonej dokumentacji przez właściwe instytucje przyznające dofinansowanie na realizację projektów współfinansowanych ze środków WE:

- 1) W zakresie wypełniania załączników (Ia) i (Ib) należy stosować wskazówki zawarte w Instrukcji będącej załącznikiem II do Wytycznych.
- 2) W zakresie sprawdzenia kompletności dokumentacji środowiskowej zaleca się beneficjentom stosowanie listy sprawdzającej zamieszczonej w załączniku III do Wytycznych.
- 3) Właściwe instytucje dokonujące oceny dokumentacji środowiskowej dla projektów współfinansowanych ze środków UE są zobowiązane do stosowania listy sprawdzającej stanowiącej załącznik III w ramach swoich procedur wewnętrznych.

Załącznik Ia³³ - formularz do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOS

A.1. W jaki sposób projekt:

- a) przyczynia się do realizacji zasady zrównoważonego rozwoju (europejska polityka walki ze zmianami klimatu, ochrona bioróżnorodności, itd.)
- b) przestrzega zasad dotyczących działań zapobiegawczych oraz gwarantuje, że szkoda środowiskowa będzie usunięta u źródła
- c) przestrzega zasady „zanieczyszczający płaci”

POLE TEKSTOWE

A.2. Konsultacje z organami ds. ochrony środowiska

Czy przeprowadzono konsultacje z organami ds. ochrony środowiska, których dany projekt może dotyczyć, z uwagi na ich konkretne kompetencje?

Tak Nie

Jeżeli tak, proszę podać nazwy i adresy oraz wyjaśnić zakres kompetencji organu:

POLE TEKSTOWE

Jeżeli nie, proszę podać powody:

POLE TEKSTOWE

A.3. Ocena oddziaływania na środowisko

A.3.1. DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH³⁴

A.3.1.1. Czy wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczącą projektu?

Tak Nie

A.3.1.2. Jeżeli tak, proszę podać datę

dd/mm/rrrr

A.3.1.3. Jeżeli nie, proszę podać datę złożenia oficjalnego wniosku o wydanie decyzji:

dd/mm/rrrr

A.3.1.4. Kiedy spodziewane jest wydanie ostatecznej decyzji?

dd/mm/rrrr

³³ Numeracja załącznika i poszczególnych punktów została przyjęta na potrzeby Wytocznych. Właściwe instytucje zarządzające mogą przyjąć odmienną numerację z zastrzeżeniem obowiązku zachowania wymogów określonych w Wytocznych.

³⁴ Lub równoważną spełniającą kryteria wymagane przez dyrektywę OOS – zob. pkt. A.3.1. Instrukcji wypełniania załącznika.

A.3.1.5. Proszę wskazać właściwy organ, który wydał lub wyda decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach

POLE TEKSTOWE

A.3.2. STOSOWANIE DYREKTYWY RADY 85/337/WE W SPRAWIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO³⁵

A.3.2.1. Czy projekt jest objęty:

- Załącznikiem I dyrektywy (proszę przejść do pytania A.3.2.2.)
- Załącznikiem II dyrektywy (proszę przejść do pytania A.3.2.3.)
- żadnym z powyższych załączników (proszę przejść do pytania A.3.3.)

A.3.2.2. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem I dyrektywy, proszę załączyć następujące dokumenty:

- a) informacje, o których mowa w art. 9 ust.1 dyrektywy
- b) streszczenie w języku nietechnicznym³⁶ informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko sporządzonym na potrzeby tego projektu;
- c) informacje na temat konsultacji przeprowadzonych z organami ds. ochrony środowiska, zainteresowanymi stronami i, w stosowanych przypadkach, z innymi państwami członkowskimi,

A.3.2.3. Czy sporządzono raport OOŚ dla projektu?

- Tak (w takim przypadku proszę załączyć niezbędne dokumenty wskazane w pkt A.3.2.2)
- Nie (w takim przypadku proszę wyjaśnić powody i podać obowiązujące progi oraz kryteria albo opisać procedurę, w której stwierdzono, że dany projekt nie ma znaczącego oddziaływania na środowisko)

POLE TEKSTOWE

A.3.3. STOSOWANIE DYREKTYWY 2001/42/WE W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ŚRODOWISKA³⁷

A.3.3.1. Czy projekt wynika z planu lub programu objętego zakresem ww. dyrektywy?

- NIE – w takim przypadku proszę podać krótkie wyjaśnienie:

POLE TEKSTOWE

³⁵ Dyrektywa 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne („dyrektywa w sprawie oceny wpływu na środowisko”), Dz. U. L 175 z 5.7.1985, ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/35/WE, Dz. U. L 156 z 25.6.2003.

³⁶ Opracowane zgodnie z art. 5 ust. 3 dyrektywy 85/337/EWG ze zmianami.

³⁷ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, Dz. U. L 197 z 21.7.2001. Przepisy dyrektywy zostały wdrożone do UPoś – Tytuł I Dział VI rozdział 1 art. 40-45 „Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów”.

- TAK – w takim przypadku, w celu dokonania oceny czy uwzględniono szerszy, potencjalny, skumulowany wpływ projektu, proszę podać link internetowy do streszczenia w języku nietechnicznym³⁸ prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby planu lub programu lub dostarczyć kopię elektroniczną tego streszczenia.

POLE TEKSTOWE

A.4. Ocena oddziaływania na obszary Natura 2000

A.4.1. Czy projekt może wywierać istotne negatywne oddziaływanie na obszary objęte, lub które mają być objęte siecią NATURA 2000?

- Tak, w takim przypadku
 - (1) Należy przedstawić podsumowanie wniosków wynikających z odpowiedniej oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG³⁹

POLE TEKSTOWE

- (2) Jeżeli podjęcie środków kompensujących uznano za konieczne zgodnie z art. 6 ust. 4, proszę dostarczyć kopię formularza „Informacje na temat projektów, które mogą wywierać istotne negatywne oddziaływanie na obszary NATURA 2000, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) na mocy dyrektywy 92/43/EWG⁴⁰”.
- Nie, w takim przypadku proszę załączyć wypełnione przez właściwy organ zaświadczenie z załącznika Ib.

A.5. Dodatkowe działania uwzględniające aspekt ochrony środowiska

Czy w projekcie przewidziano, oprócz oceny oddziaływania na środowisko, jakkolwiek dodatkowe działania uwzględniające aspekt ochrony środowiska (np. audyt środowiskowy, zarządzanie środowiskowe, innego rodzaju instrument monitorowania środowiskowego)?

Tak Nie

Jeżeli tak, proszę podać szczegóły

POLE TEKSTOWE

A.6. Koszt rozwiązań na rzecz zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko

Jeżeli są one zawarte w kosztach całkowitych, proszę oszacować udział kosztów związanych z uruchomieniem rozwiązań na rzecz zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko

%

Proszę podać krótkie wyjaśnienie:

POLE TEKSTOWE

38 Opracowanego zgodnie z załącznikiem I lit. j) dyrektywy 2001/42/WE.

39 Dz. Urz. UE L 206 z 22.7.92.

40 Dokument 99/7 rev.2 przyjęty przez Komitet ds. siedlisk naturalnych (w którego skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich i ustanowiony na mocy dyrektywy 92/43/EWG) na posiedzeniu w dniu 4.10.99 r.

A.7. W przypadku projektów dotyczących gospodarki wodnej, ściekowej i odpadów stałych:

Wyjaśnić czy projekt jest spójny z sektorowym/zintegrowanym planem lub programem związanym z realizacją polityk lub przepisów wspólnotowych obowiązujących ww. dziedzinach:

POLE TEKSTOWE

Załącznik Ib – zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000

Organ odpowiedzialny⁴¹ _____
po zbadaniu wniosku dotyczącego projektu _____
który ma być zlokalizowany w _____
oświadcza, że:

projekt nie powinien wyrzeć istotnego oddziaływania na obszar *NATURA 2000* z następujących powodów:

POLE TEKSTOWE

W związku z tym, przeprowadzenie oceny, o której mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG, nie zostało uznane za niezbędne.

po przeprowadzeniu oceny, o której mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG, stwierdza się, że projekt nie wyrze istotnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

W załączniku znajduje się mapa w skali 1:100 000 (lub w skali najbardziej zbliżonej do wymienionej) ze wskazaniem lokalizacji projektu oraz przedmiotowego obszaru *NATURA 2000*, jeżeli taki istnieje.

Data (dd/mm/rrrr): _____

Podpis: _____

Nazwisko: _____

Stanowisko: _____

Organ: _____

(Organ odpowiedzialny za monitorowanie obszarów *NATURA 2000*)

Pieczęć urzędowa:

⁴¹ Właściwy wojewoda

Załącznik II - instrukcja wypełniania formularza do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOS

A.1.

1. W polu tekstowym należy w zwięzły sposób odnieść się do pytań wskazanych w załączniku.

A.2.

2. Należy zaznaczyć właściwy kwadrat i wskazać w zwięzły sposób właściwe organy i ich udział w postępowaniu OOS (decyzja, uzgodnienie, opinia etc.).

A.3.

A.3.1. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach

3. W polskiej wersji dyrektywy OOS odpowiednikiem angielskiego „development consent” jest pojęcie „zezwoleń na inwestycję”. Należy przez nie rozumieć **decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia**.

UWAGA! W przypadku gdyby projekt był przygotowany w oparciu o decyzje administracyjne wydane przed dniem wejścia w życie przepisów wprowadzających decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, właściwa instytucja jest zobowiązana dokonać analizy, czy decyzje te spełniają wymogi określone dyrektywą OOS. W przypadku negatywnego wyniku analizy, w celu otrzymania dofinansowania wnioskodawca będzie zobowiązany uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

A.3.1.1. - A.3.1.5.

4. Należy wpisać odpowiednie dane z decyzji oraz organ, który wydał lub wyda decyzję.

A.3.2.

A.3.2.1.

5. **UWAGA!** To pytanie dotyczy kategorii przedsięwzięć zawartych w załącznikach do **dyrektywy OOS**, a nie kategorii przedsięwzięć zawartych w § 2 i 3 rozporządzenia OOS.

A.3.2.2.

6. W przypadku, gdy projekt objęty jest załącznikiem I dyrektywy OOS należy załączyć następujące dokumenty:

- a) **decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach** wraz z **uzasadnieniem**,
- b) **streszczenie w języku nietechnicznym informacji zawartych w raporcie OOS** (stanowiącego jeden z elementów raportu OOS, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 14 UPoś),
- c) właściwe dokumenty wskazane w pkt 63 Wytocznych dotyczące:
 - przebiegu procedury udziału społeczeństwa,
 - konsultacji z właściwymi organami,
 - konsultacji z zainteresowanymi stronami,
 - postępowania transgranicznego, jeśli takie było przeprowadzone.

Punkt A.3.2.3.

Kwadrat pierwszy (Tak)

7. Kwadrat pierwszy (**Tak**) należy zaznaczyć w sytuacjach, gdy:

- a) projekt jest wymieniony w § 2 rozporządzenia OOŚ (raport OOŚ sporządza się dla niego obowiązkowo),
- b) projekt jest wymieniony w § 3 rozporządzenia OOŚ (raport OOŚ sporządza się dla niego fakultatywnie) i wydano w stosunku do niego postanowienie nakładające obowiązek sporządzenia raportu OOŚ (raport OOŚ był sporządzany).

8. Przypadek wymieniony w pkt 7 lit. a Instrukcji (projekty wymienione w załączniku II do dyrektywy OOŚ wymienione w § 2 rozporządzenia OOŚ) oznacza, że w danej sytuacji zastosowany został tzw. „screening kategoriyczny”, tzn. że przy zastosowaniu określonych przez państwo członkowskie w powszechnie obowiązującym akcie prawnym progów i kryteriów stwierdzono, że dany typ przedsięwzięć zawsze wymaga przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko (zob. art. 4 ust. 2 lit. b dyrektywy OOŚ).

9. Przypadek wymieniony w pkt 7 lit. b Instrukcji (wydano postanowienie o obowiązku sporządzenia raportu OOŚ) oznacza, że w danej sytuacji zastosowany został tzw. screening indywidualny, tzn. że o obowiązku przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko przesądziło indywidualne badanie konkretnego przedsięwzięcia (zob. art. 4 ust. 2 lit. a dyrektywy OOŚ).

Inaczej niż w przypadku rezygnacji z przeprowadzenia OOŚ (zaznaczenia kwadratu drugiego - Nie), fakt, iż zdecydowano o przeprowadzeniu OOŚ nie wymaga uzasadnienia w dokumentacji wniosku o dofinansowanie (należy natomiast przedstawić dokumenty, o których mowa w pkt 6 Instrukcji).

Kwadrat drugi (Nie)

10. Kwadrat drugi (**Nie**) należy zaznaczyć w sytuacjach, gdy:

- a) projekt jest wymieniony w § 3 rozporządzenia OOŚ (raport OOŚ sporządza się dla niego fakultatywnie) i wydano w stosunku do niego postanowienie o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu (raport nie był sporządzany),
- b) projekt - mimo, że wymieniony w załączniku II do dyrektywy OOŚ - nie jest wymieniony w § 3 rozporządzenia OOŚ.

11. W przypadku wymienionym w pkt 10 lit. a Instrukcji (gdy wydano postanowienie o odstąpieniu od sporządzenia raportu OOŚ) należy:

- a) dołączyć postanowienie organu prowadzącego postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOŚ (wydane na podstawie art. 51 ust. 2 UPoś) oraz wcześniejsze postanowienia organu ochrony środowiska (starosty) i powiatowego inspektora sanitarnego zawierające opinie co do konieczności sporządzenia raportu OOŚ (wydane na podstawie art. 51 ust. 3 UPoś) – patrz pkt 63 ppkt 2 lit. b Wytucznych.
- b) w polu tekstowym umieszczonym w formularzu wniosku pod kwadratem „Nie” opisać procedurę związaną z kwalifikowaniem projektu do sporządzenia raportu OOŚ, a więc wskazać, że:
 - organ prowadzący postępowanie zasięgnął opinii odpowiednich organów opiniujących,
 - organy te wyraziły swoje stanowisko w postanowieniach (wskazać jakie stanowisko zajęły organy i kiedy wydały swoje postanowienia),
 - organ prowadzący postępowanie postanowił o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOŚ. Dodatkowo w polu tekstowym należy przedstawić

wymienione wyżej argumenty, które powinny znaleźć się w uzasadnieniu postanowienia o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia raportu OOS. Należy je przytoczyć zarówno wtedy, gdy organ - zgodnie z podanymi wyżej zaleceniami umieścić je w uzasadnieniu swego postanowienia, jak również wtedy (czy zwłaszcza wtedy), gdy tego zaniedbał.

12. W przypadku wymienionym w pkt 10 lit. b Instrukcji (przedsięwzięcie nie zostało wymienione w rozporządzeniu OOS) należy w polu tekstowym wskazać, że dane przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane jako niewymagający oceny oddziaływania na środowisko w drodze kwalifikacji przeprowadzonej w oparciu o progi i kryteria, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. b dyrektywy OOS, określone przez polskiego ustawodawcę w powszechnie obowiązującym akcie prawnym (rozporządzeniu OOS). Należy przy tym wskazać paragraf i punkt rozporządzenia, który wymienia przedsięwzięcie tego typu, co przedstawione do dofinansowania, ale z określonym przy nim progiem czy kryterium przesądzającym, iż nie musi być ono poddawane ocenie oddziaływania na środowisko.⁴²

13. Zaleca się wskazać w polu tekstowym, że projekt ze względu na swoje cechy takie jak:

- jego rodzaj i charakterystyka,
- jego usytuowanie,
- rodzaj i skala możliwego oddziaływania na środowisko,

przy uwzględnieniu kryteriów określonych w załączniku III do dyrektywy OOS, nie wymaga przeprowadzenia OOS.

Punkt A.3.3.

14. Należy wymienić te plany i programy (opracowane zarówno na szczeblu centralnym, regionalnym jak i lokalnym), które ustanawiają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wchodzących w skład projektów ubiegających się o dofinansowanie.

Należy odnieść się do dokumentów programowych, które stanowią podstawę ubiegania się o dofinansowanie w latach 2007-2013.⁴³

W przypadku braku prognozy w załączniku Ia należy zaznaczyć „**Nie**” i wyjaśnić, że projekt nie wynikał z programu/planu podlegającego procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.⁴⁴

Punkt A.4

15. Pytanie zawarte w pkt A.4.1. dotyczy wszystkich rodzajów przedsięwzięć, także tych, których nie uwzględniono w rozporządzeniu OOS, ani w załącznikach do dyrektywy OOS. Należy podkreślić, że oddziaływanie na obszar Natura 2000 może mieć nie tylko projekt realizowany na terenie takiego obszaru, ale i poza nim.

Kwadrat drugi (Nie)

16. Kwadrat drugi (**Nie**) należy zaznaczyć w przypadku, gdy:

- a) organ, wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach uznał, kierując się własnym uznaniem, dopuszczalnym w granicach przewidzianych przez UPoś i dyrektywę Siedliskową, że nie istnieją przesłanki, aby sądzić, iż dany projekt może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i w związku z tym nie wystąpił do

⁴² Na przykład w przypadku oczyszczalni ścieków do obsługi mniej niż 400 równoważnych mieszkańców należy wskazać, że zgodnie z § 3 pkt 72 Rozporządzenia OOS tak małe oczyszczalnie nie wymagają oceny oddziaływania na środowisko.

⁴³ Właściwy Program Operacyjny

⁴⁴ Kwestie tzw. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko regulują przepisy 40-45 UPoś.

wojewody (dyrektora urzędu morskiego) o opinię, o której mowa w art. 51 ust. 3 pkt 3 i 4 UPoś, ani o uzgodnienie, o którym mowa art. 48 ust. 2 pkt 3 UPoś.

W praktyce może też zaistnieć sytuacja, w której organ - nie mając pewności czy dane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000 - wystąpił do wojewody (dyrektora urzędu morskiego) o wspomnianą wyżej opinię, a wojewoda (dyrektor urzędu morskiego) stwierdził w swoim postanowieniu, iż oddziaływanie takie nie występuje (w związku z czym nie było już potrzeby, aby organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zwracał się o uzgodnienie, o którym mowa art. 48 ust. 2 pkt 3 UPoś).

- b) przeprowadzono ocenę, o której mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy Siedliskowej w ramach postępowania OOS (patrz: rozdział F Wytucznych) i ocena ta wykazała brak negatywnego oddziaływania projektu na obszary Natura 2000.

17. Podstawowym dokumentem wydanym w trakcie postępowania administracyjnego potwierdzającym brak istnienia negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, a w szczególności jej uzasadnienie, które powinno wskazywać, że dany projekt nie będzie miał takiego oddziaływania ze względu na:

- a) jego rodzaj i charakterystykę,
- b) usytuowanie, w tym odległość od obszarów Natura 2000, na które planowany projekt mógłby mieć potencjalne oddziaływanie - zarówno już oficjalnie wyznaczonych czy przekazanych do Komisji Europejskiej przez Rząd RP, jak i tych znajdujących się na nieoficjalnej liście przygotowanej przez organizacje ekologiczne (tzw. *shadow list*, patrz: rozdział F Wytucznych),
- c) rodzaj i skalę możliwego oddziaływania na środowisko w kontekście celów, dla których zostały (lub mają zostać) utworzone obszary Natura 2000, na które planowany projekt mógłby mieć potencjalne oddziaływanie (oceny oddziaływania na dany obszar Natura 2000 dokonuje się w kontekście celów ochronnych, jakim ma służyć ten obszar - ten sam projekt może bowiem inaczej oddziaływać np. na teren chroniony ze względu na występujące na nim chronione naturalne siedlisko bagienne, a inaczej - na teren chroniony ze względu na występowanie siedliska gatunku chronionego ptaka).

Obok ww. decyzji, dokumentem potwierdzającym brak negatywnego oddziaływania projektu na obszar Natura 2000 może być także wspomniane postanowienie wojewody (dyrektora urzędu morskiego) wydane na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 3 albo 4 UPoś stwierdzające, iż takie oddziaływanie nie występuje.

18. W przypadku, gdy projekt nie jest wymieniony w rozporządzeniu OOS i jednocześnie beneficjent nie zaliczył go do mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie wystąpił w związku z tym z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, potwierdzeniem braku negatywnego wpływu na takie obszary jest decyzja zezwalająca na realizację przedsięwzięcia (w praktyce najczęściej pozwolenie na budowę).

Organ wydający pozwolenie na budowę, w przypadku gdyby stwierdził, że przedsięwzięcie to mogłoby znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, miałby bowiem obowiązek zawiesić postępowanie do czasu uzyskania przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 46b ust. 1 UPoś). Skoro jednak tego nie zrobił, to trzeba przyjąć, że potwierdził brak istnienia takiego oddziaływania. W takim przypadku należy postępować zgodnie z zaleceniem opisanym w pkt 20 lit. a Instrukcji.

19. W przypadku projektów należących do **I lub II grupy** (wymienionych odpowiednio w § 2 i 3 rozporządzenia OOS), **dla których decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach została już wydana**, dokumentami wskazującymi beneficjentowi, że powinien zaznaczyć ten kwadrat są:

- a) Dla projektów z grupy I:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, z której treści i uzasadnienia wynika, że organ, który ją wydał, nie stwierdził występowania negatywnego oddziaływania projektu na obszary Natura 2000,
 - dodatkowo - poprzedzające tę decyzję uzgodnienie wojewody (i ewentualnie - dyrektora urzędu morskiego), wydawane w formie postanowienia na podstawie art. 48 ust. 2 pkt 1 i - ewentualnie - pkt 3 lit. a UPoś, z którego treści i uzasadnienia wynika, że wojewoda (dyrektor) nie stwierdził występowania negatywnego oddziaływania projektu na obszary Natura 2000,
 - dodatkowo i pomocniczo - jeśli beneficjent wystąpił uprzednio na podstawie art. 49 ust. 1 UPoś o określenie zakresu raportu OOS - postanowienie organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach o określeniu zakresu raportu OOS (wydane na podstawie art. 49 ust. 4 UPoś), z którego wynika, że organ ten nie stwierdził potrzeby specjalnego ujęcia czy wyodrębnienia w raporcie kwestii oddziaływania na obszary Natura 2000,
- b) Dla projektów z grupy II:
- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, z której treści i uzasadnienia wynika, że organ, który ją wydał nie stwierdził występowania negatywnego oddziaływania projektu na obszary Natura 2000,
 - dodatkowo - jeśli organ wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, nie mając pewności czy dany projekt może znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000, wystąpił do wojewody (dyrektora urzędu morskiego) o opinię wydawaną na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 3 UPoś - odpowiednie postanowienie opiniujące wydane przez wojewodę (dyrektora urzędu morskiego), stwierdzające, iż w danym przypadku nie ma możliwości wystąpienia takiego oddziaływania albo, że nie występuje negatywny wpływ projektu na obszary Natura 2000,
 - dodatkowo i pomocniczo - postanowienie organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczące potrzeby sporządzenia i ewentualnego zakresu raportu OOS (wydane na podstawie art. 51 ust. 2 UPoś), które:
 - √ nakłada obowiązek sporządzenia raportu OOS, ale nie wskazuje na potrzebę specjalnego ujęcia czy wyodrębnienia w nim kwestii oddziaływania na obszary Natura 2000,
 - √ pozwala na odstąpienie od obowiązku sporządzenia raportu OOS wskazując, iż nie jest to potrzebne m.in. ze względu na brak podejrzenia o występowanie w danym przypadku znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000.

20. W przypadku zaznaczenia kwadratu „Nie” należy dołączyć:

- a) wypełnione przez właściwy organ „*Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000*” stanowiące **załącznik Ib**. Organ ten powinien uzasadnić dlaczego jego zdaniem nie ma przesłanek, aby sądzić, że projekt będzie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Powinien on przy tym wskazać na wymienione w pkt 17 Instrukcji cechy projektu,
- b) dodatkowo, jeśli dla danego projektu i tak była przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko (ocena taka mogła być przeprowadzana ze względu na to, że projekt należy do I lub II grupy, czyli jest wymieniony w rozporządzeniu OOS, a nie ze względu na oddziaływanie na obszar Natura 2000):
 - wymienione w pkt 19 Instrukcji dokumenty (wskazujące beneficjentowi, że należy zaznaczyć kwadrat „Nie”),
 - jeśli sporządzany był raport OOS - wyniki (streszczenie lub jego fragment) raportu, który potwierdza brak negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 (każdy raport OOS powinien się bowiem odnosić do kwestii obszarów Natura 2000).

Kwadrat pierwszy (Tak)

21. Kwadrat pierwszy (**Tak**) należy zaznaczyć, gdy przeprowadzona została ocena oddziaływania na obszary Natura 2000 (odpowiadająca ocenie, o której mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy Siedliskowej, patrz rozdział F Wytycznych), która wykazała istnienie negatywnego wpływu projektu na te obszary.

22. W przypadku projektów należących do **I lub II grupy** (wymienionych odpowiednio w § 2 i 3 rozporządzenia OOS), dla których decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach została już wydana, dokumentami wskazującymi beneficjentowi, że powinien zaznaczyć ten kwadrat są:

a) Dla projektów z grupy I:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, z której treści i uzasadnienia wynika, że organ, który ją wydał stwierdził istnienie negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 (i w związku z tym wskazał w niej występowanie przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy Siedliskowej i art. 34 UoP, pozwalających na realizację projektu mimo występowania negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, a także określił środki kompensacyjne),
- dodatkowo - poprzedzające tę decyzję uzgodnienie wojewody (dyrektora urzędu morskiego), wydawane w formie postanowienia na podstawie art. 48 ust. 2 pkt 3 lit. a UPoś, z którego treści i uzasadnienia wynika, że wojewoda (dyrektor urzędu morskiego) stwierdził istnienie negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

b) Dla projektów z grupy II:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, z której treści i uzasadnienia wynika, że organ, który ją wydał stwierdził istnienie negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 (i w związku z tym wskazał w niej występowanie przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy Siedliskowej i art. 34 UoP, pozwalających na realizację projektu mimo występowania negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, a także określił środki kompensacyjne),
- dodatkowo - poprzedzające tę decyzję uzgodnienie wojewody (dyrektora urzędu morskiego), wydawane w formie postanowienia na podstawie art. 48 ust. 2 pkt 3 lit. a UPoś, z którego treści i uzasadnienia wynika, że wojewoda (dyrektor urzędu morskiego) stwierdził istnienie negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000,
- dodatkowo i pomocniczo - postanowienie organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczące potrzeby sporządzenia i ewentualnego zakresu raportu OOS (wydane na podstawie art. 51 ust. 2 UPoś), które nakłada obowiązek sporządzenia raportu OOS, wskazując na potrzebę specjalnego ujęcia czy wyodrębnienia w nim kwestii oddziaływania na obszary Natura 2000,
- dodatkowo i pomocniczo - wydana w formie postanowienia, na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 3 i 4 UPoś opinia wojewody (dyrektora urzędu morskiego) stwierdzająca, że w danym przypadku może występować oddziaływanie na obszary Natura 2000 i w związku z tym zalecająca sporządzenie raportu OOS i uwzględnienie w nim kwestii oddziaływania na obszary Natura 2000.

23. W przypadku zaznaczenia kwadratu „**Tak**” należy dołączyć:

- a) wyniki (streszczenie lub fragment) raportu OOS dla danego projektu, opisującego oddziaływanie tego projektu na obszar Natura 2000 (stwierdzający istnienie negatywnego wpływu na obszary Natura 2000). Dodatkowo, wyniki raportu OOS należy krótko streścić w polu tekstowym umieszczonym w formularzu. W polu tym należy też opisać procedurę uzgodnienia z wojewodą (wskazać, że uzgodnienie takie było przeprowadzone, że wojewoda wydał odpowiednie postanowienie oraz jaka była treść tego postanowienia),

- b) wymienione w pkt 22 Instrukcji dokumenty wskazujące beneficjentowi, że należy zaznaczyć kwadrat „Tak”, a więc:
- uzgodnienie wojewody (dyrektora urzędu morskiego) wymagane przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 48 ust. 2 pkt 3 lit. b UPoś), w którym organ ten odnosi się do oddziaływania projektu na obszar Natura 2000. Wojewoda (dyrektor urzędu morskiego) może przy tym wskazać, że:
 - √ dla uniknięcia negatywnego oddziaływania konieczne jest zastosowanie określonych rozwiązań (i że ich zastosowanie sprawi, że oddziaływanie nie wystąpi - przy czym takie znaczenie tych rozwiązań powinno wynikać także z raportu OOS), albo że
 - √ negatywnego oddziaływania nie da się uniknąć, a można je tylko minimalizować i dla tej minimalizacji konieczne jest zastosowanie określonych środków (ponieważ generalną zasadą jest, że projektów mających negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 nie można realizować, a realizacja taka dopuszczalna jest tylko w szczególnych przypadkach, gdy wypełnione są przesłanki z art. 6 ust. 4 dyrektywy Siedliskowej i odpowiadającego mu art. 34 UoP, to w takim wypadku postanowienie wojewody powinno stwierdzać także istnienie takich przesłanek),
 - decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, która:
 - √ w uzasadnieniu wskazuje na występowanie przesłanek zezwalających na realizację projektu mimo istnienia negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 (przesłanki te wymienione są w art. 6 ust. 4 dyrektywy Siedliskowej i odpowiadającym mu art. 34 UoP),
 - √ określa konieczne do zastosowania środki kompensujące.
- c) kopię wypełnionego formularza „Informacje na temat projektów, które mogą wywierać istotne negatywne oddziaływanie na obszary Natura 2000, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) na mocy dyrektywy 92/43/EWG⁴⁵”.

24. **Uwaga:** środków nazwanych kompensującymi nie należy określać w decyzji w przypadku, gdy stwierdza się, że projekt nie będzie miał negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Z konstrukcji przepisów wynika bowiem, że kompensacja jest wymagana wtedy, gdy takie oddziaływanie istnieje, a więc jej określenie oznacza automatyczne przyznanie występowania wpływu. W przypadku wykazania braku negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 stosowane środki (jeśli takie są określone) zaleca się nazwać mitygującymi czy minimalizującymi.

Punkt A.5.

25. W warunkach polskich przepisów środkiem, o którym mowa w tym punkcie jest przede wszystkim analiza porealizacyjna, o której mowa w art. 56 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 UPoś. W przypadku nałożenia obowiązku sporządzenia analizy porealizacyjnej, w polu tekstowym umieszczonym w formularzu należy opisać dotyczące jej szczegóły (jej zakres i termin przedstawienia) oraz wskazać, że obowiązek przeprowadzenia analizy nałożono w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja ta powinna bowiem zawierać w takim wypadku stosowne rozstrzygnięcia, a więc właśnie zakres i termin przedstawienia analizy oraz podane w uzasadnieniu informacje dotyczące potrzeby wykonania takiej analizy.

⁴⁵ Dokument 99/7 rev.2 przyjęty przez Komitet ds. siedlisk naturalnych (w którego skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich i ustanowiony na mocy dyrektywy 92/43/EWG) na posiedzeniu w dniu 4.10.99 r.

Załącznik Ib - zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000

26. Zgodnie z art. 32 ust. 3 UoP organem właściwym do wypełnienia Zaświadczenia jest wojewoda, wykonujący w tym wypadku swoje zadania przy pomocy wojewódzkiego konserwatora przyrody.

Wypełniając pole tekstowe umieszczone w Zaświadczeniu organ powinien wskazać, że dany projekt nie będzie miał negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 ze względu na:

- a) jego rodzaj i charakterystykę,
- b) usytuowanie, w tym odległość od obszarów Natura 2000 - zarówno już oficjalnie wyznaczonych czy przekazanych do Komisji Europejskiej przez rząd polski, jak i tych znajdujących się na nieoficjalnej liście przygotowanej przez organizacje ekologiczne (tzw. shadow list),
- c) rodzaj i skalę możliwego oddziaływania projektu w kontekście celów, dla których zostały (lub mają zostać) utworzone obszary Natura 2000 (należy pamiętać, że oceny oddziaływania na dany obszar Natura 2000 dokonuje się w kontekście celów ochronnych, jakim ma służyć ten obszar).

Załącznik III - lista sprawdzająca poprawność wypełnienia formularza do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOS

		Tak/ Nie	UWAGI
Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach lub równoważna			
1.1	Czy zaznaczono jeden z kwadratów w pkt A.3.1.1. Załącznika Ia (patrz pkt 3 Instrukcji)?		
1.2	Jeżeli zaznaczono „TAK” - czy podano datę kiedy decyzja została wydana?		
1.3	Jeżeli zaznaczono „NIE” – czy podano	datę złożenia wniosku o wydanie decyzji?	
		datę, kiedy decyzja zostanie wydana?	
1.4	Czy wskazano organ właściwy, który wydał lub wyda decyzję (patrz pkt 24 Wytucznych)?		
2. Zastosowanie Dyrektywy OOS			
2.1	Wskazano, że przedsięwzięcie zalicza się do kategorii określonej w:	Aneksie I Dyrektywy	
		Aneksie II Dyrektywy	
		Nie wchodzi w zakres Dyrektywy	
2.2	Czy prawidłowo dokonano klasyfikacji projektu? ⁴⁶		
3. Ocena wpływu na obszary sieci Natura 2000			
3.1	Czy prawidłowo zaznaczono jeden z kwadratów w pkt A.4.1. Załącznika Ia (patrz pkt 16 i nast. oraz 21 i nast. Instrukcji)?		

⁴⁶ Wg wymogów Dyrektywy OOS

Przedsięwzięcia z Grupy I – lista sprawdzająca do dokumentacji dot. oceny oddziaływania na środowisko dołączonej do wniosku o dofinansowanie

		Tak/ Nie/Nie dotyczy	UWAGI
1.	Jeżeli w pkt A.3.3.1. Załącznika Ia zaznaczono „TAK”, czy załączono aktualną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną przez właściwy organ ⁴⁷		
2.	Czy załączono streszczenie raportu OOS w języku nietechnicznym ⁴⁸ (patrz pkt 63 ppkt 1 Wytycznych)		
3.	Czy załączono postanowienia dotyczące uzgodnienia decyzji (pkt 26 ppkt 1 i 3 Wytycznych)	państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego	
		ministra środowiska ⁴⁹	
		wojewody ⁵⁰	
4.	Czy załączono wyniki konsultacji społecznych i uzgodnień z właściwymi	Czy została przedstawiona w uzasadnieniu do decyzji data podania informacji o złożeniu wniosku o wydanie decyzji i raportu OOS (wraz ze streszczeniem) do publicznej wiadomości	
		Czy zostały przedstawione w uzasadnieniu do decyzji informacje odnośnie uwag i wniosków złożonych w związku z udziałem społeczeństwa	

⁴⁷ Decyzja powinna być podpisana przez osobę pełniącą funkcję organu (np. wójta) lub przez inną osobę działającą z upoważnienia organu (np. „z up. wójta”).

⁴⁸ Należy sprawdzić czy z dostarczonej dokumentacji wynika, że załączone streszczenie podlegało konsultacjom społecznym

⁴⁹ Dotyczy tylko przedsięwzięć drogowych i kolejowych z grupy I

⁵⁰ Dotyczy wszystkich przedsięwzięć z grupy I poza drogowymi i kolejowymi.

⁵¹ Właściwe informacje powinny być zawarte w uzasadnieniu decyzji środowiskowej (zaświadczenie jest dokumentem dodatkowym).

	organami ⁵¹ (pkt 6 lit. c Instrukcji)	Czy został wskazany (w uzasadnieniu do decyzji) sposób rozpatrzenia uwag i wniosków społeczeństwa oraz opinie właściwych organów (z pkt 3 powyżej)		
5.		Czy zostało załączone zaświadczenie odnośnie daty (chodzi o datę ukazania się informacji w publicznie dostępnym wykazie danych) podania do publicznej wiadomości informacji o podjętej decyzji? ⁵²		
6.		Czy Beneficjent występował z zapytaniem o zakres raportu OOS (patrz pkt 25 ppkt 2 Wytucznych)?		
		postanowienie ustalające zakres raportu OOS?		
	Jeżeli tak , czy załączono:	opinie właściwych organów co do ustalenia zakresu raportu OOS	państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego?	
			ministra środowiska ⁵³ ?	
			wojewody ⁵⁴ ?	
7.		Czy projekt może mieć znaczące oddziaływanie transgraniczne (rozdział E Wytucznych)?		
	Jeżeli tak :	Czy załączono postanowienie właściwego organu o przeprowadzeniu postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (pkt 44 Wytucznych)?		
		Czy w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostały zawarte informacje o uwagach i wnioskach złożonych przez drugie państwo ⁵⁵ biorące udział w postępowaniu (pkt 45 Wytucznych)?		

⁵² Poprzez umieszczenie w publicznie dostępnym wykazie danych oraz na stronie internetowej organu, jeżeli ją posiada.

⁵³ Dotyczy przedsięwzięć drogowych i kolejowych z grupy I.

⁵⁴ Dotyczy wszystkich przedsięwzięć grupy I za wyjątkiem drogowych i kolejowych.

⁵⁵ Zasady prowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym obowiązują państwa, które podpisały i ratyfikowały Konwencję z Espoo z dnia 25.02.1991 o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Dz. U. z 1999 r., nr 96, poz. 1110).

		Czy załączono dokument potwierdzający, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach została przekazana do wiadomości Państwa Członkowskiego biorącego udział w postępowaniu?		
8.	Ocena wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000			
8.1	Jeżeli w pkt. 4.1. Załącznika Ia zaznaczono, że nie :	Czy załączono wypełniony załącznik Ib? Czy załączono mapę lokalizacji projektu na tle obszarów chronionych, w tym sieci Natura 2000 w skali 1:100 000 (pkt 59 Wytycznych)?		
8.2	Jeżeli w pkt A. 4.1 Załącznika Ia zaznaczono, że tak :	Czy w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało wskazane, że zostały spełnione <u>łącznie</u> ⁵⁶ następujące przesłanki: 1. dla projektu nie ma rozwiązań alternatywnych oraz 2. za realizacją projektu przemawiają konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym oraz 3. dla projektu wskazano działania łagodzące skutki negatywnego wpływu projektu na obszar sieci Natura 2000 oraz czy przewidziano kompensację przyrodniczą (pkt 56 Wytycznych)?		

⁵⁶ Jeżeli brak jest odniesienia do jednej z przesłanek należy zaznaczyć „NIE”

8.3	<p>Jeżeli z załączonej dokumentacji wynika, że na obszarze sieci Natura 2000 występuje siedlisko przyrodnicze i/lub gatunek o znaczeniu priorytetowym⁵⁷, czy w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wskazane, że zostały spełnione wszystkie przesłanki wskazane w pkt 8.2 powyżej oraz że projekt jest realizowany w jednym z celów dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ochrony zdrowia lub życia ludzi, 2. zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, 3. uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego 4. wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego (wówczas, czy załączono opinię Komisji Europejskiej?) <p>(pkt 57 Wytycznych)</p>		
-----	--	--	--

⁵⁷ Siedliska przyrodnicze oraz gatunki o priorytetowym znaczeniu występujące na terenie Polski są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. nr 94, poz. 795).

Przedsięwzięcia z Grupy II – lista sprawdzająca do dokumentacji dot. oceny oddziaływania na środowisko dołączonej do wniosku o dofinansowanie

Pytanie		Tak/ Nie/Nie dotyczy	UWAGI
1.	Jeżeli w pkt A.3.3.1. Załącznika Ia zaznaczono „TAK”, czy załączono aktualną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną przez właściwy organ lub decyzję równoważną ⁵⁸ ?		
2.	Czy załączono postanowienie (pkt 26 ppkt 3 Wytucznych)	nakładające obowiązek sporządzenia raportu OOS i określające jego zakres albo	
		stwierdzające brak obowiązku sporządzenia raportu OOS	
3.	W przypadku gdy właściwy organ postanowił o konieczności sporządzenia raportu OOS, czy załączono streszczenie raportu OOS w języku niespecjalistycznym ⁵⁹ (pkt 61 ppkt 1 Wytucznych)		
4.	W przypadku gdy właściwy organ postanowił o konieczności sporządzenia raportu OOS, czy organ zasięgnął opinii (informacja o zasięgnięciu opinii powinna być zawarta w uzasadnieniu do postanowienia):	państwowego powiatowego inspektora sanitarnego	
		starosty	
		lub wojewody, kiedy przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000	
5.	Czy załączono postanowienia dot. uzgodnienia decyzji (pkt 26 ppkt 2 Wytucznych)	państwowego powiatowego inspektora sanitarnego	
		starosty ⁶⁰	
		lub wojewody, w przypadku kiedy przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000	

⁵⁸ Decyzja powinna być podpisana przez osobę pełniącą funkcję organu (np. wójta) lub przez inną osobę działającą z upoważnienia organu (np. „z up. wójta”).

⁵⁹ Należy sprawdzić czy z dostarczonej dokumentacji wynika, że załączone streszczenie podlegało konsultacjom społecznym

⁶⁰ Nie dotyczy miast na prawach powiatu gdzie organem właściwym do wydania decyzji jest prezydent miasta.

6.	Wyniki konsultacji społecznych i uzgodnień z właściwymi organami ⁶¹ (pkt 6 lit. c Instrukcji)	data podania wniosku o wydanie decyzji i raportu (wraz ze streszczeniem) do publicznej wiadomości		
		informacje odnośnie uwag i wniosków złożonych w związku z udziałem społeczeństwa		
		wskazanie w jaki sposób uwagi i wnioski społeczeństwa oraz opinie właściwych organów zostały wykorzystane		
7.	Czy zostało załączone zaświadczenie odnośnie daty podania do publicznej wiadomości informacji o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie danych o decyzji wymagającej udziału społeczeństwa. ⁶²			
8.	Czy projekt może mieć znaczące oddziaływanie transgraniczne (rozdział E Wytycznych)?			
Jeżeli tak:	Czy załączono postanowienie właściwego organu o przeprowadzeniu postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (pkt 44 Wytycznych)?			
	Czy w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostały zawarte informacje o uwagach i wnioskach złożonych przez drugie państwo ⁶³ biorące udział w postępowaniu (pkt 45 Wytycznych)?			
	Czy załączono dokument potwierdzający, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach została przekazana do wiadomości państwa biorącego udział w postępowaniu?			
9.	Ocena wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000			
9.1	Jeżeli w pkt. A.4.1	Czy załączono wypełniony załącznik Ib podpisany przez właściwy organ?		

⁶¹ Właściwe informacje muszą być zawarte w uzasadnieniu decyzji środowiskowej (zaświadczenie jest dokumentem dodatkowym).

⁶² Poprzez umieszczenie w publicznie dostępnym wykazie danych oraz na stronie internetowej organu jeżeli ją posiada.

⁶³ Zasady prowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym obowiązują państwa, które podpisały i ratyfikowały Konwencję z Espoo z dnia 25.02.1991 o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Dz. U. z 1999 r., nr 96, poz. 1110),

	Załącznika Ia zaznaczono, że nie :	Czy załączono mapę lokalizacji przedsięwzięcia na tle obszarów chronionych, w tym sieci Natura 2000 w skali 1:100 000 (pkt 61 Wytucznych)?				
		Czy zaznaczono właściwy kwadrat w załączniku Ib? ⁶⁴	pierwszy kwadrat			
			drugi kwadrat			
		Jeżeli zaznaczono pierwszy kwadrat załącznika Ib, to czy zostało przedstawione wyczerpujące uzasadnienie, że projekt nie ma negatywnego oddziaływania na obszary sieci Natura 2000?				
9.2	Jeżeli w pkt A.4.1 Załącznika Ia zaznaczono, że tak :	Czy w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wskazane, że zostały spełnione <u>łącznie</u> ⁶⁵ następujące przesłanki: 1. dla przedsięwzięcia nie ma rozwiązań alternatywnych oraz 2. za jego realizacją przemawiają wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym oraz 3. dla projektu wskazano działania łagodzące skutki negatywnego wpływu projektu na obszar(y) sieci Natura 2000 oraz czy przewidziano kompensację przyrodniczą (pkt 56 Wytucznych)?				

⁶⁴ W przypadku przedsięwzięć z grupy I zawsze należy zaznaczyć drugi kwadrat.

⁶⁵ Jeżeli brak jest odniesienia do jednej z przesłanek należy zaznaczyć „NIE”.

	<p>Jeżeli z załączonej dokumentacji wynika, że na obszarze sieci Natura 2000 występuje siedlisko przyrodnicze i/lub gatunek o znaczeniu priorytetowym⁶⁶, czy w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wskazane, że zostały spełnione wszystkie przesłanki wskazane w pkt 9.2 powyżej oraz że projekt jest realizowane w jednym z celów dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ochrony zdrowia lub życia ludzi, 2. zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, 3. uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego 4. wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego (wówczas, czy załączono opinię Komisji Europejskiej?) <p>(pkt 57 Wytycznych)</p>		
--	--	--	--

⁶⁶ Siedliska przyrodnicze oraz gatunki o priorytetowym znaczeniu występujące na terenie Polski są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. nr 94, poz. 795).